

NR. 1 - 1997

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE - ÅRGANG 8 - Løssalg kr 35,-

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge - Nr. 1/1997. Årgang nr. 8 - ISSN 0803-0510

FORSIDEFOTO:
Fiskerimuseet i
Ålesund

FOTOGRAF:
Sunnmøre
Museum

REDAKSJON:

Alf Christophersen
4909 Songe
Tlf.: 37 16 42 09 (p), 22 85 13 27 (a)
Internett: alf.christophersen@
basalmed.uio.no

REDAKSJONSUTVALG:

Otto Jørgensen, Jan M. Keus

BLADETS ADRESSE:

Postboks 146 Manglerud, 0612 Oslo

OPPLAG: 4500

Abonnement for bibliotek og liknende
institusjoner kan tegnes for 100,-
pr. år

ANNONSERING:

Vedlegg, pris etter avtale. Annonser
kan tegnes ved henvendelse til styret
i DIS-Norge.

Lay-out og produksjon: idé-team as

Trykk: Gan Grafisk AS

Slektskonferanser på nettet

no.slekt
no.slektprogrammer
no.slektetterlysning
swnet.sci.genealogi
sfnet.harrastus.sukututkimus
soc.genealogy.african
soc.genealogy.australia+nz
soc.genealogy.benelux
soc.genealogy.computing
soc.genealogy.french
soc.genealogy.german
soc.genealogy.hispanic
soc.genealogy.jewish
soc.genealogy.marketplace
soc.genealogy.madieval
soc.genealogy.methods

DIS-NORGE

Postboks 146 Manglerud
0612 Oslo
Telefon: 22 26 66 77
Postgiro: 0824 07 64750
Epost: disnorge@sn.no
WWW: <http://www.sn.no/disnorge>

Styrets medlemmer:

LEDER: Bjørn Nilsen
Stordamsnaret 1, 0671 Oslo
Telefon: 22 26 41 50 (p)

NESTLEDER: Jan M. Keus
Fagertunvn. 149, 1342 Jar
Telefon: 67 14 84 75 (alp),
Telefax: 67 14 08 40

KASSERER: Rune Bratfoss
Gaupeveien 20, 1914 Ytre Enebakk
Telefon: 64 92 49 18 (p),
90 83 23 40 (mobil)

SEKRETÆR: Eirik Nord
Nakkves vei 1/1053, 0670 Oslo
Telefon: 22 26 44 57 (p)

Jan Solberg
Kjenneveien 15B, 1470 Lørenskog
Telefon: 67 90 77 51 (p)

Ole-Johan Kippenbroeck
Donevikstien 4, 4048 Hafrsfjord
Telefon: 51 55 30 49 (p)

VARAMEDLEMMER:

Odd Marthinsen
Skonnertvn. 4, 1659 Torp
Telefon: 69 34 84 82 (p)

Ole Kjølheth
Jacob Aalsgt. 3A, 0368 Oslo
Telefon: 22 43 81 42 (p)

Vidar Øverlie
Tornefjellv. 2, 4056 Tananger
Telefon: 51 69 80 89 (p)

PÅ KONTORET:
Monica Jakobsen

DIS-TREFF ADRESSE:

Ole-Johan Kippenbroeck, se styret

Forening i vekst	3
Redaktørens spalte	4
Uendret avtale	5
Ny Nettavis	6
DIS-Norge årsmøte	7
Om historie og slektshistorie	8
Kjenn din slekt	10
Navnet skjemmer ingen	11
Computer-Genalogi i	
Nederland	12
Mye nyttig informasjon i	
startpakken	15
Kommunale arkiver	16
Aust-Agder arkivet	17
Hils på bestefar Per	
med egen hjemmeside	18
Ressurser for slektsforskere	
på internett	19
Herstad-prosjektet	21
Til teleslekts mange	
utålmodige venner	22
Norsk lokalhistorisk	
institutt	23
Slektsforskning i	
Nord-Tyskland	23
Släktsforskardagar 1997 i	
Helsingborg	24
Kunsten å sitte riktig	35
Nytt fra Nordvest	26
Dataregistrerte kilder	
etterlyses	26
Etterlysninger	27
Nye medlemmer	30
Kroppskultur for	
PC-nerder	35
DIS-arrangementer	
Norge rundt	36

Forening i vekst

Akkurat denne overskriften har det vært mulig å skrive lederartikler under helt siden foreningen ble startet. Av diagrammet i matrikkel som viser medlemsutviklingen kan vi se at vekstraten har vært jevn gjennom alle årene. I fjor fikk foreningen nesten tusen nye medlemmer.

Fra starten av har vi lagt oss på en så enkel organisasjonsstruktur som mulig. Organiserte, lokale grupperinger er noe som kom av seg selv, der det var tiltrekkelig mange medlemmer som ønsket å styrke slektsforskermiljøet på sitt hjemsted. Jeg tror dette har vært og fortsatt er en sunn og riktig utvikling. Den enkle organisasjonsstrukturen vår rimer bra med det like enkle formålet til foreningen: Å være et forum der mennesker med en felles hobby kan finne hverandre og hjelpe hverandre til å utvikle bruken av datamaskiner som et nyttig verktøy for sin slektsforskning.

Våre årsmøter har også i stor grad avspeilet denne enkelheten. De har ikke vært arena for de store, kontroversielle saker med mye prestisje bak.

Årsmøtene i en landsomfattende forening av vår type vil nødvendigvis måtte bygge på et representasjonsprinsipp. I praksis vil det ikke være mulig å ha årsmøter hvor alle medlemmer som ønsket det kunne møte fram å avgi stemme, fordi det geografiske stedet for arrangement av årsmøtet ville avskjære største-

parten av medlemmene fra å delta. Det ville ikke være en reell demokratisk ordning.

Det finnes sikkert mange måter å løse våre organisatoriske behov på. Vi bør fortsatt tilstrebe enkelhet, og samtidig sikre at vi har løsninger som først og fremst gir svar på våre behov i overskuelig framtid. Med den raske utviklingen vi er inne i, vil vi måtte være i en støpeskje lenge ennå.

Aktivitetene i foreningen har også det siste året vært mest konsentrert om databehandling i/og slektsforskning. Dette er bra, og det viser at foreningen fungerer i samsvar med sitt formål. Noe annet som er bra er at mange enkeltmedlemmer er med å gjøre mye innsats på forskjellige områder, både i lokalavdelinger og i større, sentrale prosjekter. Den videre utvikling av foreningen vil i stor grad være avhengig av slik innsats fra mange av medlemmene. Vær ikke redd for å tilby din innsats, stor eller liten, for kortere eller litt lengre tid. For eksempel etterlyser vi i denne utgaven av bladet nettopp medarbeidere til Slekt og Data. Selv om veldig mange av oss treffes ofte på Internet, er medlemsbladet fortsatt det viktigste medium som knytter alle medlemmene sammen.

Vi har et blad som er ganske unikt i landet. Det siste året har vi sett en gledelig utvikling i interessen av å sende inn større og mindre bidrag. Fra og med dette nummer gjør vi et

stort løft i retning av å gi Slekt og Data et enda mer tiltalende ytre. For å følge opp alt dette trengs mange «faste» medarbeidere på flere forskjellige områder innen bladproduksjonen.

Jeg er sikker på at blant alle våre mer enn 3000 medlemmer finnes et stort potensiale for å gå løs på denne og mange andre oppgaver. Sikkert er det også at vi går inn i nok en aktiv og spennende periode!

*Vennlig hilsen
Bjørn Nilsen*

Deadline

**Siste frist for inn-
sendelse av stoff
til bladet er fredag
16. mai d.å.**

Redaktørens spalte

Som du ser av bladet forsøker vi oss med ny layout og nye krefter på fortrykksproduksjon. Samtidig er bladet redaktørens siste. Jeg har laget Slekt og Data helt siden nr. 1/89, tilsammen 27 blad, og føler nå at er tiden kommet for å si takk for meg. Men for at Slekt og Data nr 2/97 i det hele tatt skal bli trykket, må vi skaffe en ny redaktør. Kan DU tenke deg å stille opp, evt. være med i redaksjonskomiteen. Jeg kommer likevel ikke til å trekke meg helt tilbake i foreningssammenheng. Først og fremst vil jeg fortsette å produsere artikler til bladet, men i den utstrekning jeg har tid og kapasitet. Videre kommer jeg til å redigere vårt nye blad for de som bruker Internett, DIS-Linken, som jeg håper har kommet ut med sitt andre nr når dette leses. Du finner det via DIS-Norges hjemmesider, men også under URL'en <http://www.sn.no/disnorge/dislinken/>.

Har du positive eller negative erfaringer ved å bruke EDB i din slektsforskning? Er det slektninger som har reagert positivt eller negativt på din hobby? Fortell oss om dine erfaringer! Ta kontakt med bladet for evt. et intervju, om du selv føler at du ikke behersker det norske språk godt nok til å skrive selv i bladet! Ved å bidra med stoff kan vi håpe at neste redaktør holder ut minst like lenge som undertegnede.

Det har ikke alltid vært like lett å bruke så mye tid som det enkelte ganger har blitt investert i bladet, for å få nok stoff til å lage et blad på særlig mer enn et omslag, oversikt over nye medlemmer og etterlysninger. Men den siste perioden har jo vært bra, takket være et par provoserende artikler som har fått folk til hente frem tastaturet og diskett.

Takk for meg!

Dette er siste utgave av Slekt & Data med nåværende redaktør. Tiden er inne til å få nye krefter inn, etter å ha redigert bladet siden aller første utgave i 1990.

Videre er det meningen å fortsette arbeidet med våre WEB-sider generelt, i samarbeid med de andre i WEB-redaksjonen.

Har du forslag til forbedringer i våre WEB-sider? Er det stoff du savner? Bør vi ha flere lenker til andre steder, eller er det for mye av det gode? (Begge synspunkter har blitt fremmet).

SLEKT OG DATA HAR FÅTT E-MAIL ADRESSE!

Pga. skifte av redaktør skal du fra nå av, via Internet, kontakte Slekt og Data på adressen DISredaksjon@roots-web.com og ikke via alf.christophersen@basalmed.uio.no da han ikke er redaktør for bladet lenger, kun for DIS-linken.

Uendret avtale til tross for nytt navn

Alle som følger med på Internet vet at de to store, Schibsted Nett og Telenor Online, har gått sammen til ett selskap. Avtalen vi har med SN løper fortsatt, og rabatten på fastavgiften gjelder grunntilknytningene Start, Privat og Proff.

Det skal ikke stikkes under en stol at endringene hos denne store Internetleverandøren skjer så raskt at både store og små kunder får litt problemer med å følge med. Omleggingen og arbeidsdelingen i det nye selskapet har også ført til at effektivering av våre bestillinger foreløpig ikke går fullt så raskt og feilfritt som tidligere.

Vi har enda ikke fått avklart hvordan vår avtale innvirker på «gamle» Online-kunder. Straks vi kan si noe konkret om dette, vil det bli lagt ut informasjon på våre hjemmesider.

En del medlemmer har spurt om det også vil bli mulig å få rabatt på ISDN-tilknytning. Av samme grunn som nevnt tidligere er det ikke mulig for oss å si noe om dette heller, annet enn at vi vil informere så raskt vi kan dersom det blir en avklaring av dette spørsmålet også.

Uansett: Ønsker du å dra nytte av avtalen vår, må du henvende deg til oss, og ikke til SOL eller Telenor. Avtalen gir ikke tilbakevirkende kraft, og har du f.eks. kjøpt modem til kr. 1,- med bindingstid kan du ikke få rabatt i bindingstida.

Har du lyst til å være med å lage Slekt og Data?

Medlemsbladet er det viktigste bindeleddet mellom medlemmene. Vi trenger mange medarbeidere og bidragsytere for å kunne gjøre bladet stadig bedre. Det er behov for bl.a. følgende:

- Kontaktpersoner som kan tipse om stoff av interesse i bladet.
- Noen som kan «free-lance» fra tid til annen med å skrive litt for bladet.
- Noen som kan være foto-medarbeidere som skaffer illustrasjonsfotos og gjør fotografering i spesielle saker.
- Annonseakvisitører
- Korrekturlesere (enkel korrektur mot manus).
- Redaksjonelle medarbeidere som er med på å planlegge stoff i kommende utgaver.
- Redaksjonssekretær som kan holde orden på de praktiske gjøremålene og fristene i forbindelse med produksjonen av bladet.
- Redaktør som kan være den som samler alle disse kreftene til et team.

Kunne du tenke deg å være med i mindre eller større grad, vil vi gjerne at du kontakter styret så raskt som mulig.

Ny nettavis: DIS-Linken

Alf Christophersen

Når du leser dette, har forhåpentligvis allerede nr. 2 av vårt Online tidsskrift kalt DIS-Linken blitt publisert. Det første nr. ble lagt ut på nettet i slutten av januar og inneholder stoff vesentlig av interesse for dere som har et Internett-abonnement. Tema for tidsskriftet er Slektsforskning og Internett. Det er ment som en veiledning i bruk av Internett for deg som slektsforsker. Her skal du kunne finne stoff og fordypninger i enkeltemner som man kan få tilgang til i Internett, gjerne med hypertekst-koplinger til ressursene som omtales.

Har du ting og tang om Internett du ønsker å dele med andre, men som du føler er for teknisk for bruk i Slekt og Data eller uinteressant for de av våre lesere som ikke har investert i Internett? Da er antakelig DIS-Linken det rette sted. Du kan sende stoff til DIS-Linken ved å lenke ditt innlegg til et elektronisk brev til redaktøren av DIS-Linken som til en hver tid finnes angitt på hovedsiden for bladet.

DIS-Linken publiseres som en PDF-fil, dvs. at du trenger å legge opp programmet Acrobat Reader, evt. Acrobat Exchange for å lese posten. Acrobat Reader er et gratis program fra Adobe som er beregnet for lesing av PDF-filer. Du kan ikke lese filene med andre programmer med fornuftig utbytte. Du vil bare finne massevis av kode :-)

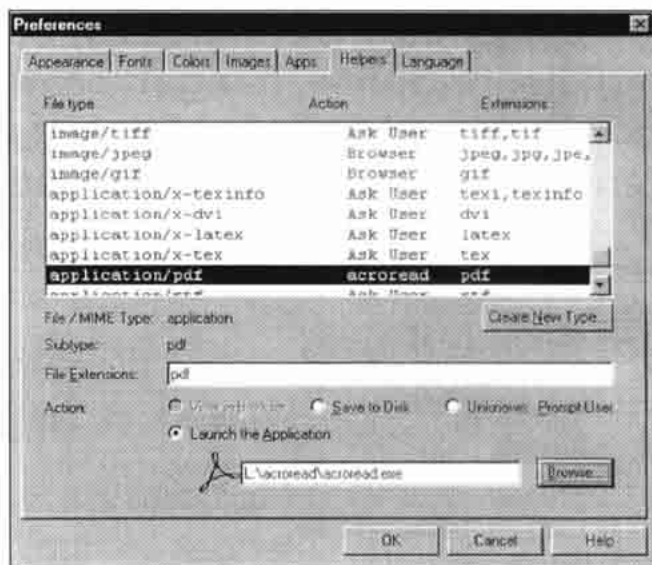
Hvordan skal jeg gjøre dette da?

Først går du til vår side for DIS-Linken. Der trykker du på knappen for å laste ned programvaren. Velg da Acrobat Reader 3.0 med søkefunksjon. Les nøye gjennom sidene som kommer frem. Der finner du en del tips om monteringen av programvaren. Når filen er lastet ned, utfører du filen Acroread.exe som du har fått. Dette er et kombinert utpakkingsprogram og installeringsprogram og installerer Acrobat Reader i en katalog og lager et ikon for start av programvaren.

Deretter går du inn på nytt i Netscape og definerer et nytt verktøy. De nyeste versjoner av Netscape har således forberedt programmet for ekstensjonen PDF og det er bare å fylle inn riktig katalog og filnavn for at det skal virke. I eldre versjoner må man først definere type programvare før man kan sette opp hvor programvaren befin-

ner seg. Det gjøres ved å trykke på knappen Define New Type, deretter definere File/MIME type application og file extension pdf. Som siste trinn navigerer man seg frem til stedet hvor man har lagt Acrobat Reader og velger dette. Så er det bare å trykke på lenken til et nr av DIS-Linken og kose seg med nytt stoff, også med hotlinks direkte ut til ressursene man omtaler!

For å kunne bruke hot-links i Acrobat Reader må du også ha lastet ned en WEB-plug-ins fra Adobe. Denne blir normalt lastet ned med programmet, men kan senere lastes ned med Netscape eller WS-FTP fra Adobe.com. Modulen skal legges inn i underkatalogen Plug-ins. Dette er kun nødvendig for Acrobat Reader v. 2.1. Med Acrobat Reader 3.0 følger modulen med. En peker finner du på hovedsiden for DIS-Linken. Med Acrobat Reader 3.0 vil denne følge med.

DIS-Norges årsmøte avholdes i år i Ålesund

Kulturminneåret -97 ble åpnet i januar i Ålesund. Til stede var kulturminister Turid Birkeland og miljøvernminister Thorbjørn Berntsen.

Kulturminneåret er en nasjonal markering for å skape større forståelse for våre kulturminner, d.v.s. alle spor etter menneskelig liv og virke opp gjennom tidene. Slektsgransking må vel også være en del av denne satsingen. Markeringen i Ålesund fokuserte sterkt på det nye Fiskerimuseet som ble åpnet denne dagen.

Museet (se forside) holder til i ei gammel fiskebu som skulle rives, Holmbua. Gjennom dugnad og samarbeid mellom museene og private og offentlige institusjoner, er den forfalne bua nå restuarert. Bua ligger som et landemerke ved innseilingen til havna, og den vil nok bli et viktig symbol for byens egenart og næringsliv i tiden som kommer, og for kystkulturen i det hele.

Sunnmøre museum - hvor årsmøtet skal holdes - har vært en viktig samarbeidspartner under restaureringen. Dette er regionsmuseet for Sunnmøre og dekker et friluftsområde på 120 mål i Borgundgavlen. I dette området ligger også den middelalderske Borgundkaupangen,

som nå har sin egen avdeling, Middelaldermuseet. Museet omfatter foruten hovedbygningen med Oldssaksamlingen et friluftsmuseum med 50 bygninger, samt en stor båtsamling.

Museet arrangerer hvert år forskjellige samlinger og aktivitetsdager. Med sine vakre omgivelser er museumsområdet et yndet utfartssted for byens befolkning.

Ålesund – en by med lange tradisjoner innen handel, sjøfart og kultur.

Om historie og slektshistorie

Finn Holden

Ved 40 årsjubileet for Norsk Lokalhistorisk Institutt sa instituttbestyrer Harald Winge at historie har et anstrengt forhold til slekts-historie. I *Genealogen* nr. 3/96 snakker Terje Gudbrandson om «endel historikers åpenbare forakt for slektsforskning» (s. 27).

Hva kan årsaken være til forakten eller det anstrengte forholdet? Først og fremst skyldes det mange av de første slektshistorikere som, uten motforestillinger, førte mange oppdragsgiveres slekt tilbake til Harald Hårfagre. Også senere har slekts-historie vært sterkt preget av snob-bisme: Hvorfor velger man ut en spesiell stamfar blant x mulige?

En annen årsak kan være forskjellen i forskningens formål: Historikeren søker etter kunnskap om fortiden, forståelse av menneskers levkår og samfunnsliv, mens mange slektshistorikere søker etter flest mulig personnavn med flest mulig eksakte datoer. Forhåpentlig finner slektshistorikeren mer om slekten enn dette.

Som gammel historiker gikk jeg til slektsforskning med åpent sinn. Jeg ønsket å lære mer om mine røtter og om folks levkår i fortiden. Begge deler er oppnådd, og jeg er forsåvidt tilfreds med det. Men etter hvert ble jeg skeptisk til noen sider ved slektsforskningen, som aldri ble debattert:

- mangelen på sammenheng i utskrifter av slektshistorie

- forskning på en (mer fornem?) slektsgren i stedet for alle anene man stammer fra
- total uhistorisk utskrift av anehistorie
- større vekt på datoer enn på livsskjebner og levkår.

Jeg hadde håpet på en debatt om disse aspektene. I stedet ble det ensidig fokusering på datoer og angrep på person i stedet for sak: «uetterrettelighet», «begrepsforvirring» og beskyldning om å forlede nybegynnere i slektsforskning.

For en historiker er møtet med slektshistorisk skråsikkerhet en sel-som opplevelse. Flere tiårs lesning av historisk litteratur har ikke lært meg sansen for datoer for dåp og begravelse. En rekke av våre store historikere har skrevet både om store personer og om «menigmann» i fortiden uten å dvele ved dette. Se f.eks. *Norsk Biografisk Leksikon* og andre leksika: artikler av Halvdan Koht (tidligere formann i Norsk Slekthistorisk Forening) og andre historikere - disse datoene er ikke nevnt. Historikerne har i stedet formidlet viktig informasjon om personen.

Kildekritikk

Gustavsen skriver i *Slekt og Data* nr.4/96 «En uskreven regel innen slektsforskning er at kildene man benytter, skrives av fullstendig, med alle referanser. Unnlater man dette opererer man med ufullstendige kilder. Dette svekker kildens troverdighet. (...) Dette er jo hva all forskning bygger på; kildekritikk.»

Ut fra vanlig slektsforskning postulerer Gustavsen at kildekritikk vil si fullstendig avskrift av alle kilder. Jeg har lært at kildekritikk betyr kritisk bruk av kilder.

Harald Winge snakker et sted om «uskolerte lokalhistorikere, som ikke har lært å bruke et kildemateriale, og derfor bare gjengir det.

De er selv ofte henrykt over alle de interessante kildene, og bringer dem begeistret videre, men altså i ganske ufordøyd stand.»

(Formidling av historie, Oslo 1987, s. 38, understreking der). Det er en god beskrivelse av Gustavsen i *Slekt og Data* nr. 4/96. Skal slektsgranskere tas seriøst av andre forskere, må kildekritikk bety noe mer enn kildeavskrift.

Gustavsen må vennligst hjelpe meg med et problem jeg ikke skjønner i hans svar i nr. 4/96: «Av samme grunn må også navnet på kirken medtas. Hva om to forskjellige «Hans Olsen» ble begravet på Røros i 1741? Hvem av dem er Holdens ane?» Begge «Hans Olsen» måtte begraves ved den eneste kirken på Røros. Mener virkelig Gustavsen at navnet på kirken da kan hjelpe til å si noe om hvem som er anen?

Navnene på faddere kan i enkelte tilfelle si noe nytt om morens og farens slekt (Se f.eks. om Christopher Axelsen i nr. 4/95), men jeg har hittil ikke opplevd at dåpsdato, begravesdato eller kirkens navn har betydd noe. Alle mine 100-150 aner på Røros er begravd i samme kirke. Hadde de bodd i et land med flere trossamfunn og flere nabokirker, hadde

situasjonen selvsagt vært annerledes. Enhver historiker må gjøre utvalg fra kildene. En årsak er at kildetilfanget er for stort til å gjen- gis fullstendig. Men andre forskere skal gis mulighet for etterprøving, derfor er kildekritikk og nøyaktig- het viktig. Når f.eks Store Norske Leksikon skriver at Jørgen Aall (1806-94) er sønn av Jacob Aall og født i Tvedestrand kommune, så tror jeg umiddelbart på dette. Men hvis jeg vil kontrollere kilden, har jeg nok å gå ut fra: født i Tvedestrand kommune 1806, jeg behøver ikke døpsdatoen for å finne foreldre og fødested.

Slektshistorie

De fleste (Alle?) slektshistorier tar utgangspunkt i en berømt stamfar, en kjent embetsmann, en industri- magnat eller en storbonde og følger hans slekt gjennom generasjonene opp mot vår tid. Det fins vel ikke mange slektshistorier der stamfaren er en husmann eller en bergverks- arbeider.

I tillegg er mange slektshistorier bare blitt oppslagsverk over perso- ner i slekten. Når sammenhengen mellom personer og generasjoner er borte, og opplysningene om perso- nene redusert til tørre data, blir slektshistoriene ikke lest.

Et viktig formål med å skrive (slekts) historie må selvsagt være å få noen til å lese (slekts)historie. Det ferdige produkt må være lese- lig og gi sammenheng, innsikt og forståelse. Her synder svært mange slektshistorikere selv om de til- fredsstiller Gustavsens kriterier.

Les den glimrende slektshistorien til familien Abel fra to brødre fra Abild slo seg ned i Trondhjem i 1641 4 generasjoner fram til faren til Niels Henrik Abel (Arild Stubhaug: «Et foranskutt lyn, Niels Henrik Abel og hans tid», 1996, s. 41-50). Vi følger en sammenhengende familiegren. Hver generasjon er satt inn i sin samtid, med vesentlige opplysninger om hver person uten alle de datoene som Gustavsens mener er helt nød- vendige, men som ikke utdyper bil- det av personene. Sammenlign med en vanlig slektshistorie, som bare er en indeks over personer i en slekt.

Anehistorie

Jeg ønsket ikke å følge min slekt fra en utvalgt stamfar, men få med både gründeren og husmannen, malmfinneren såvel som malm- kjøreren, nybrottsmannen og hyttesmeden, alle grenene på slekt- street, alle «trådene i min slekts- vev». Alle disse personene har jeg interessant stoff om.

Utveien for meg ble derfor to ane- tavler, en med min mor som pro- band, en med min far. Derfor kunne de sendes til søsken, og søskenbarn og tremenninger på hver av sidene, forhåpentlig til glede for noen av dem. Regner jeg med deres og mine etterkommere, blir den poten- sielle leserkretsen rikelig stor nok.

To forhold ødela gleden over - anehistoriene: en total mangel på sammenheng og en uhistorisk fram- stilling. DISGEN ordnet anene sys- tematisk uten noen sammenheng:

alle oldeforeldrepårene samlet, deretter alle tippoldeforeldrene, så tippippoldeforeldrene osv. bako- ver.

Anehistorien ifølge DISGEN viser ingen historisk utvikling. Gustavsens tenker tradisjonelt om anetavle når han skriver at jeg skriver «anehistorie ved å snu anetavlen på hodet». Gustavsens vet kanskje at forskning også inne- bærer å tenke nytt, å gå nye veier. Som historiker ønsker jeg å tenke nytt i slektsforskning: skrive anehistorie som all annen historie- skrivning, fra fortid mot vår tid. Det skulle da ikke være noe opp- siktsvekkende ved det?! Dette er ikke ment som en kritikk av slekts- programmet DISGEN, men av et snevert syn på anehistorie.

Jeg håper på forbedring med DIS- GEN 7 for Windows. Anetavlen markedsføres med tegning av et slektstre. Tegningen burde forplikte programmakerne til å ordne anene i grener, slik at noen slektsgrener har en sammenheng foreldre - barn - barnebarn. Det lar seg nemlig gjøre!

Jeg håper for slektsforskningen i framtiden at slektshistorikerne tenker mer på formidling av interessant slektshistorie slik at - slektshistorier og anehistorier kan leses i sammenheng - anehistorie kan skrives som all annen historie - slektsforskerne bygger på mer kritisk bruk av kilder og søker etter livsskjebner, enten disse er høyt eller lavt på samfunnsstigen.

Kjenn din slekt!

Under denne tittelen publiserte Svein Skahjem en rekke artikler om kilder og bruk av kilder i slektsforskningen i Indre Smaalenenes Avis i juli-august 1976. Tidligere har vi trykket artiklene «Muntlig tradisjon og familiepapirer», «De første skritt» og «Kirkebøkene viktig kilde» i Slegt og Data nr 1/92 s.5-6, «All verden skulle innskrives i manntall» og «Anetavler og stamtavler» 4/92 s. 122-124, «Lokalhistorien er viktig for slektsforskeren» i 1/93 s.6-7 og «1600-tallets kilder» og «1633 - sorenskriveren skulle have sin Tingbog» i 3/95 s.12-13.

Tradisjon omkring personnavnet

Svein Skahjem

I eldre tid var slektsfølelsen sterk, og det enkelte menneske hadde lite å bety uten som medlem av en slekt. Navnet og slekten hørte uløselig sammen. De eldste i slekten gikk på en måte igjen i de unge, bestefaren levde opp igjen i sønnesønnen som bar navnet hans. Ordspråk som dette: «Samme navnet gjør samme ganget», viser at folk trodde på en dypere sammenheng mellom person og navn. Det måtte være noe særskilt i veien, dersom ikke en gutt eller pike skulle få et navn som var i familien.

Navnet skulle skille den enkelte ut fra massen, men samtidig hadde navnet en viss magisk funksjon. Fra og med vikingtiden inntrodde et fast mønster med oppkalling etter en eldre person i familien.

Når navnet kom opp igjen, kalte man det å reise opp en person. Den man først og fremst skulle reise opp, var den sist avdøde i slekten.

Dermed skulle første sønn oppkalles etter farfaren, neste sønn etter morfaren, og tilsvarende for jentene. Dette var et mønster som sjelden ble brutt, men noen unntak var det. - Giftet en gutt seg til en gård, og slo seg ned hos svigerforeldrene, ble vanligvis morfaren oppkalt først, da navnet skulle følge gården. Det spilte vel også inn at barna skulle vokse opp sammen med morfar og mormor. Om begge de mannlige besteforeldrene hadde samme navn, kunne det hende at to av guttene ble hetende det samme. Da ble det som regel Stor-Ola og Vesle-Ola. Dersom et barn var svært sykkelig og det ble født et nytt barn i familien, kunne det nye barnet bli døpt det samme som det syke barnet. Dermed sikret man seg at navnet ble bevart. Det kunne så hende at det syke barnet ble frisk igjen, og så ble det igjen to med samme navn.

Så snart en var ferdig med å oppkalle etter de som sto øverst på listen, hadde foreldrene en viss valg-

frihet. - Man kunne da velge navn fra historien, kjente personer, eller øvrigheten i bygda. Men det var som regel at man så sant det var mulig skulle be om lov til å kalle opp. Dersom det var et godt forhold mellom husmann og husbondfolket, var det ofte at husbonden eller hans kone ble oppkalt. Da var det også vanlig at gårdkona bar barnet, mens noen av husbondsfolket var faddere.

Alt før reformasjonen tok tyske og danske navn til å bre seg ut over bygdene, og samtidig gjennomgikk de gamle norske navn store endringer. I det hele tatt er det moter i navneskikken, og navnene skifter fra tid til tid, og fra bygd til bygd. Mellom storfolkene var det en gammel skikk å gi barna to navn, og på 1700-tallet og særlig på 1800-tallet ble det også vanlig for allmuen.

I dag er det gamle oppkallingsmønstret gått i oppløsning. Det skjedde først i byene, deretter på landet. Jeg tror at vi har mistet noe verdifullt i forholdet mellom de yngste og eldste i familien ved å bruke motenavn inspirert ved film, popmusikk eller idrett. Navnetradisjonen knytter menneskene sammen, og hvorfor ikke bruke et av de navnene som har vært i slekten? Dessuten tror jeg at mange vil sette større pris på et navn som har tilhørt en i slekten.

I kirkebøkene er bare fornavnet innført, og det har sammenheng med at skikken med familienavn var svært lite utbredt.

Navnet skjemmer ingen - om bruk av slektsnavn

Svein Skahjem

Skikken med faste slektsnavn er langt yngre enn bruken av personnavn. Helt opp mot slutten av forrige hundreår var det svært få familier med egne slektsnavn. Alle hadde individuelle navn, og det var dette navnet de ble døpt med.

Etternavnet fikk man ved å legge son, senere søn og sen, eller datter til farens fornavn. På denne måten kom hver generasjon til å få ulike etternavn. Het en mann Anders Hansen, vil barna bli hetende Andersen og Andersdtr. Legg for øvrig merke til at kvinnene beholdt samme navn hele livet. Ved ekteskap fikk hun naturlig nok ikke mannens etternavn. Dette førte til at familiefaren hadde et etternavn, barna ett annet, og moren ett tredje. Ordningen med å ta farens fornavn til etternavn, gjør det vanskelig å finne ut slektskap mellom fjernere slektninger. Etternavnet viste altså bare hvem som var faren og var egentlig ikke det vi mener med slektsnavn.

Skikken med å ta farens fornavn begynte å forsvinne mot slutten av 1800-tallet, og ved navnelovene i begynnelsen av dette århundre måtte man ha faste slektsnavn. I dag er man i likestillingens navn i ferd med å fjerne slektsnavnene igjen, på det vis at det faste mønsteret skal brytes opp.

Selv om de aller fleste ikke hadde slektsnavn, var det likevel en del familier som hadde spesielle navn. Ennå på 1500- og 1600-tallet var det kun de høyeste i samfunnet som opererte med slike navn, som Bolt, Galte, Kane, Soop og andre. 100 år senere hadde skikken spredd seg til de høyere samfunnslagene i byene, storborgerskapet og embedsmennene. Det er for øvrig bemerkelsesverdig hvor fritt man sto når det gjaldt å velge slektsnavn. Navnet var en privatsak, og man kunne velge farens, morens eller en fjernere slektnings navn.

De mange innflyttede tyskere hadde med seg sine slektsnavn, dessuten brukte en del håndverkere yrkesbetegnelsen som navn. Geistligheten tok ofte navn etter fødestedet, slik at Anfinn Leganger egentlig bare var født i Leikanger i Sogn.

Det er en utbredt misforståelse at gårdsnavnene var slektsnavn. Dette henger sammen med at vi kan finne bøndene i skattelister og andre dokumenter ved fornavn og gårdsnavn, men her var gårdsnavnet kun adresse. Egentlig bare en nærmere bestemmelse av hvem det dreide seg om. Blant bygdefolket var disse «navnene» helt ukjente. Her brukte de personnavn og diverse tillegg. Det kunne være farens navn, yrke, en eller annen lyte, eller et eller annet som var særmerkt ved perso-

nen. Når en bonde overtok en annen gård, fulgte ikke navnet med. Det har ingen tilknytning til personen.

I og med at gårdsnavnene etter hvert ble slektsnavn, kan vi i dag finne utallige eksempler på at en gårdbruker har et helt annet slektsnavn enn navnet på den gården han bruker. Det var spesielt de sønnene som reiste inn på seminarer - lærerskolene - som var ivrige med å ta med seg gårdsnavnet. Bøndene som dro inn til tettstedene lot derimot gårdsnavnet være igjen, da dette var et tegn på det oppbruddet som var skjedd.

De gamle gårdsnavnene er en verdifull del av vår kulturhistorie, og ved at de i dette hundreår er blitt slektsnavn, har man på denne måten knyttet en forbindelse tilbake til eldre tider. Dessuten er mange navn blitt bevart for ettertiden, navn som antagelig ville ha gått i glemmeboken.

Computer-Genealogi i Nederland

I ca. 10 år har det vært en økende interesse for slektsforskning på data i Nederland. En viktig initiativtaker til dette var - og er Gens Data, en underavdeling av NGV (som står for Nederlandsche Genealogische Vereniging).

Denne foreningen har en meget sentral posisjon i det genealogiske liv i Nederland, med et medlemstall på ca.13.000. Primær oppgaven til Gens Data er å konsentrere sin virksomhet om computer-genealogi.

GENS DATA

(GENS DATA = Slektsforskning på data i Nederland) v/ Jan Willem Koten, redaktør i Gens Data

NGV (Nederlandsche Genealogische Vereniging)

NGV utgir tidsskriftet «Gens Nostra», som kommer ut 12 ganger i året. Det er et blad i A-5 format - med ca. 60 sider - som publiserer genealogiske resultater og betydningsfulle meddelelser. NGV disponerer et stort foreningssenter i Naarden (sør-øst for Amsterdam), der det er samlet en større genealogisk dokumentasjon som ikke er lett å finne andre steder. Her finnes også mange slektsbøker, kataloger, «bidprentjes» (=bønnekort), familieannonser etc. En meget viktig avdeling er den som tar seg av tidsskrifts-flora og andre publikasjoner. I Nederland utgis det et 10-talls genealogiske tidsskrifter, som alle blir registrert i Naarden.

Foreningens lokaler ligger i den historiske Festning Naarden, og er åpen noen dager i uken. For å kun-

ne besøke lesesalen, må man være medlem i foreningen.

Ut over dette organiserer foreningen regelmessige seminarer og møter på det nasjonale plan. Men det egentlige foreningslivet foregår på lokalplanet, i den enkelte underavdeling (ca.30 stk). Disse organiserer månedlige møter, hvor bl.a. resultater og annet vises og diskuteres.

Centraal Bureau for Genealogie (Sentralinstitutt for Slektsforskning)

Ellers finnes det i Nederland en egen stiftelse (som får driftstilskudd fra staten) som ikke har tilknytning til NGV, og dette skaper problemer, særlig for utenlandske slektsforskere. Det kreves for eksempel opp inngangspenger ved besøk i lesesalen. CBG holder til i Den Haag (Riksarkivets lokaler), og adressen er:

Prins Willem-Alexanderhof 22,
2595 BE, box 11755, 2502 AT's
Gravenhage.

Åpningstidene er: Man-fre 0930-1600, lør 0900-1300, tir 1800-2130.

Foto: Erik Bjerkeseth

CBG ble opprettet i 1945, med den målsetning å gjøre et antall offentlige og private samlinger tilgjengelige for publikum. Disse samlingene omfatter følgende:

Primære og sekundære kilder på mikroficher av Dâp/Giftemål/-Begravelser (DTB) Militære stambøker Skattematrikler etc.
Deler av testamentregistre
Kort på alle avdøde personer i Nederland f.o.m. 1939
70.000 familiemapper
Forbønnekort (katolske)
Familieannonser f.o.m. 1795
Familiearkiver CBG's publikasjoner er meget viktige, som for eksempel. «Van Berensteyn»-utgaver, Nederlandsk Patriciat, Nederlandsk Adelsbok og den kjente Årboken. Særlig er den 5-delte «Van Berensteyn» et viktig kildemateriale.

Det første man som oftest gjør når man begynner å søke i en nederlandsk slekt, er å lete i «Van Berensteyn».

I den senere tid har også CBG innrettet seg med slektsforskning på data.

GENS DATA

Selv om Gens Data utgjør en underavdeling av NGV, opptrer og fungerer den til en viss grad selvstendig. Det totale antall abonnenter er 3000, og av disse er det bare en liten andel som ikke er medlemmer av NGV. Abonentene mottar bladet «Gens Data» 6 ganger i året, et blad i A-5 format på ca. 30 sider. Et årsabonnement på bladet koster HFL 17,50 (ca. USD 10,- eller NOK 65,-). Man kan si at «Gens Data» er utfyllende til «Gens Nostra» når det gjelder datastoff. I «Gens Data» forekommer det derfor ikke spesifikke slektsforskerartikler, slik som i «Slekt og Data». PS: DIS-Norge har et bytteabonnement med «Gens Data»

En kort historikk om Gens Data:

Foreningens viktigste oppgave er utvikling av software-programmet GD.

Foreningen Gens Data ble opprettet ca. 1985 av en software-utviklingsgruppe innen NGV, altså på den tiden da det ikke var så vanlig med PC. Det første programmet ble skrevet i det elementære basic-språket «Jan Willem», og ble kjent via radio. Et slikt program ble basisstrukturen for GD-85, og pr. i dag er enkelte deler av programmet fortsatt i bruk - uendret - altså i det gamle «ur-språket». Programmet ble en stor suksess. Da kapasiteten på PC'ene ble større, ble GD-85 bygget ut til GD-90, som kan kjøres på DOS. Vi er nå i gang med versjon GD-90/5.1.

Dette programmet vil koste ca. HFL 70,- (USD 45,- eller NOK 250,-), og kan bestilles via foreningen.

Som følge av GD's suksess (utviklet av frivillige innen Gens Data), kom det snart en del kommersielle programmer på markedet. Disse måtte i utgangspunktet konkurrere med GD og dennes lave priser. Dette førte til at det i dag finnes et stort antall gode og rimelige programmer i Nederland, de fleste tilkoblet utenlandske moduler.

Et par av disse programmene er ProGen og HazaData. Likevel er GD, på grunn av sin lave pris, det universelle medium i Nederland. Ved siden av produksjonen av genealogisk software, eksisterer det et utstrakt nettverk av hjelpedisker for dem som har problemer eller spesielle ønsker.

Ny utvikling

Utviklingen i den siste tiden gjør det nesten umulig for foreningen å fortsette sitt software-utviklingsprogram. Nylig overtok foreningen lisensrettigheten til et program som heter FaReLis, og som kjøres under Windows. Utover dette ble en nederlandskspråklig utgave av det amerikanske programmet Reunion bygget opp, spesielt rettet mot Mac-brukere. Dette programmet er forholdsvis dyrt, og i kombinasjon med nederlandske software-moduler er prisen ca. HFL 250,- (USD 150,- eller NOK 900,-). Gens Data formidler kjøp av dette. Andre dataprogrammer:

Ved siden av det rene genealogiske dataprogrammet, har Gens Data også utviklet andre dataprogrammer som kan være nyttig i slektsforskning:

Gens Data-indeks (v.2.10) = database, som kan brukes ved registrering, og til å lete i registrerte kilder.

Gens Data-henvisninger: Et program som gir oversikt over hvor informasjonen finnes.

Konklusjon:

I Nederland er det god tilgang på mange gode og rimelige slektsforskerprogrammer.

Takket være Gens Data's dominerende stilling, blir prisnivået lavt.

Andre Gens Data-aktiviteter som er interessante for Norge:

Hvert år organiserer Gens Data en nasjonal kongress, der det i tillegg til nyheter innen slektsforskerprogrammer også vises (selges) andre spesial- og dataprogrammer. Som oftest deltar flamske og tyske gjester. Nylig hadde vi også en scanner, som ga medlemmene muligheten til å legge inn bilder og kart i en billedfil, slik at disse kunne brukes i senere publikasjoner. Utover dette har Gens Data opprettet 3 regionale BBS'er som blir flittig brukt. BBS'ene kan nås på følgende telefonnummer: Son & Breugel, Sysop: W Lanfermeyer, Tel + 31 4999-477612 eller 4999-461052, wga-net 40: 128/10

Nord-Holland
Sysop: J.R.Poot
Tel + 31 72-5643-533 eller
72-5611601 wga-net 40: 128/40
Amsterdam
Sysop: Ton te Meij
Tel + 31 20-6458 8111
wga-net 128/48

Disse BBS'ene disponerer en genealogisk database: bronscan (kilder) og informasjon om NGV-kontaktjeneste. Det disponeres også et stort antall Public-Domain-programmer.

I tillegg forberedes utgivelsen av den første nederlandske CD-rom'en, som forventes å være tilgjengelig i begynnelsen av mai 1996 (i anledning av NGV's 50-års

jubileum).

Gens Data er forøvrig involvert i spredningen av Public-Domain programdisketter som for eksempel: Etterkommere av Karl den store (mest nederlandske familier), Royal families (europiske kongefamilier), Grevene av Holland Genealogi på Internett.

Noe som har blitt meget viktig for Gens Data i den senere tid, er produksjonen av databaser på kilder. Disse kildetekstene kan kun leses med Gens Data's eget database-program.

I dag er det mulig å kjøpe disketter med kirkebok-informasjoner fra forskjellige steder i Nederland (for tiden ca.100, og antallet stiger daglig). Det forventes at de fleste kir-

kebøkene er lagt inn på data og tilgjengelige for salg i løpet av et par år.

Oppsummeringen ovenfor gir en oversikt over de forskjellige aktivitetene som dataavdelingen Gens Data i Den Nederlandske Genealogiske Forening utgjør. Det er meget tydelig at dette er en aktiv og ekspanderende organisasjon, som tar hånd om mange nye og spennende utviklingsprosjekter.

De som vil vite mer om oss, kan kontakte J.A.J. Berk på telefon + 31 30-2282 530.

Mange hilsner fra Slekt og Data's søsterforening i Nederland.

DIS-Nederland?

Nå har DIS Skandinavia også fått sin europeisk avdeling....

På en reise i Nederland sist sommer ble jeg oppmerksom på et fasadeskilt med ordet "de DIS" i Badhuisstraat 6 i Scheveningen.

Det viste seg imidlertid fort at dette (dessverre) ikke var en avdeling for en av DIS-foreningene i Skandinavia, men en restaurant!!!

Og ikke en restaurant for bare slektsforskere heller, selv om de er velkommen alle sammen, skulle jeg tro.

Det nederlandske ordet "dis" betyr noe i retning av "et bord med mat på som man setter seg til for å spise"....

Så enkelt er det. Men, kommer dere forbi Scheveningen; ikke glem å stikke innom i Badhuisstraat og spis en riktig god folkelig rett, som er basert på mange lokale slekters erfaring. Dermed skulle det likevel bli noe med slekt. Scheveningske slekter altså.

Mye nyttig informasjon i startpakken

Det er ikke bare sine egne aner en slektsforsker skal behøve å lete etter. En viktig forutsetning for å komme skikkelig i gang med slektsforskningen er også å skaffe seg kunnskap om og oversikt over hva som finnes av kilder, hjelpeprogrammer, interessante kontaktpunkter etc.

Det tar ikke så rent lite tid å skaffe seg hele denne oversikten. Det forrige styret i DIS-Norge utviklet idéen om å lage en startpakke for slektsforskere. At det faktisk tar mye tid å skaffe tilveie informasjon fikk vi erfare da vi skulle sette sammen startpakken. Mange var det som måtte vente lenge etter å ha bestilt pakken da vi skulle produsere første opplag.

Noen erfaringer senere har vi nå et bedre opplegg for å gjøre istand pakkene. Derfor drister vi oss til en smule markedsføring av dette produktet nå.

Startpakken koster kr. 200,- fritt tilsendt. Den inneholder som sagt

informasjon som du ville bruke mye tid på å skaffe deg, bl.a.

- «Hvor er kildene? Institusjoner til hjelp for lokalhistorikere»
- Informasjon om Riksarkivet og Statsarkivet i Oslo
- Liste over publikasjoner fra Norsk lokalhistorisk institutt
- «How to trace your ancestors i Norway»
- Den gregorianske og den julianske kalender
- Artikler av statsarkivar Nils Johan Stoa
- Testrapporter over slektsprogrammer
- Informasjon om DISTreffbasen
- «Kilder til norsk språk og historie»

- Informasjon fra Registreringsentralen for historiske data
- Informasjon fra Teleslekt
- Disketter med shareware- og demo-programmer

På grunn av at noen «leverandører» fra tid til annen midlertidig kan gå tom, vil innholdet i hver produksjonsserie kunne variere litt. Det samme gjelder innholdet på diskettene.

Fortsatt mulig å skaffe eldre utgaver av Slekt og Data

Vi tilbyr for salg: Slekt og Data enkeltutgaver fra 1993, 1994, 1995 og 1996 (4 nr./år) kr 35,- pr. blad.

Årgangene 1993, 1994 og 1995 for kun kr 100,- pr. årgang!

Dessuten har vi følgende enkelt-numre fra 1996 til kr 35,-/blad: Nr. 2/96, 3/96 og 4/96 (Nr. 1/96 er dessverre utsolgt).

Bestillinger av Slekt og Data må skje mot forskuddsbetaling, men ekspederes uten tillegg for porto. Husk å angi nøyaktig hva du ønsker!

ALLE BESTILLINGER SENDES TIL DIS-NORGE, POSTBOKS 146 MANGLERUD, OSLO 6

Kommunale arkiver

Alf Christophersen

Som de fleste vel allerede kjenner til, har vi riksarkiv og statsarkiv for å ta seg av de statlige arkiver, så som fogderegnskaper, lensregnskaper, kirkebøker etc.

En annen og kanskje mindre kjent arkivgruppe, er kommunearkivene.

Jeg vil i denne artikkelen komme mer inn på hva et kommunearkiv kan inneholde av registre og hvor disse registre i dag kan finne seg, altså ikke tilfeldige opplysninger som også kan finne seg i et kommunearkiv. Stoffet til artikkelen baserer seg hovedsaklig på opplysninger lagt fram av Anne-Tone Aanby ved Aust-Agder-Arkivet. For deg som er interessert i en videre fordykning i stoffet, anbefales Mykland/Masдалen:

«Administrasjonshistorie og arkivkunnskap». Kommunene (Oslo 1987)

Når besøkte du sist ditt kommunearkiv?

I kommunearkivet kan det gjemme seg mange godbiter som kan være grunnlag for å lage mer «kjøtt» til din slektshistorie, evt. også kunne være kilde til å gjenfinne detaljene som beviser familiestrukturen du mener var dine aners familie?

Husk at kildene som oftest har 60 eller 80 års sperretid. Når det er spesielt følsomme data gjelder alltid 80 års grensen.

Husk også Vær varsom-plakaten. Opplysningene du finner der skal ikke brukes til å skade.

Kommunearkivene og fylkesarkivet kan inneholde mye rart, men

nedenfor beskrives en del arkiver/registre som man bør forvente at arkivet inneholder og som kan inneholde vital informasjon for nettopp deg.

Valglistor

Valglistor som har blitt brukt ved stortingsvalg og kommunevalg finnes ofte lagret i kommunearkivet. Disse inneholder navnene på dem som var satt opp for de enkelte partier. Spesielt kommunevalglistene kan være av interesse for den enkelte forsker.

Skatt og ligningsprotokoller

For det første vil man kunne finne skattelister for de enkelte år, men vel så viktig er notatene i forbindelse med utarbeidelse av den enkeltes likning. Her vil man kunne finne mange detaljer for den enkelte skattebetaler, og i heldige tilfelle, detaljer om slekten som vedkommende skatter for. I byene starter disse omtrent i 1860-årene. Andre skattelister av interesse kan være skole-skatt og fattigskatt som ble utlignet allerede fra 1700-tallet av.

Undervisning

Her er skoleprotokollene en viktig kilde for personinformasjon. De aller eldste kan være fra begynnelsen av 1800-tallet, men de fleste eksisterer fra ca. 1850. Her finnes fremmøte registret, karakterprotokoller, foreldrenavn, fødselsdato og annet. Dette er en kilde med 60 års klausul, så det skulle være mye å øse av i denne sammenheng. Det er 2 serier med klasselister, fremmøte- og karakterprotokoller.

Andre skoleprotokoller befinner seg i det sentrale fylkesmannsarkiv ved statsarkivene.

Sosiale oppgaver

Fra slutten av 1700-tallet finnes det fattiglistor. Fra 1790 hadde man på bygdene bygdekommissjoner, i byene fattigforstandere som lagde slike lister.

Når det gjelder barnevernet fikk man vergerådsloven fra 1896 med register over barn som vergerådet hadde ansvar over.

Pleiebarnsbøkene hadde oversikt over pleiebarn, etter lov om pleiebarn av 1905. Fra 1895 finnes det lister over barnebidrag. Disse kildene regnes som særlig personømfintlige med 100 års klausul og er derfor av liten interesse, ennå.

Ulykkestrygd ble innført i 1909.

En annen trygdeordning er fiskerimanntallsnemnda av 1908. Denne er det egne lister for.

Helsevesen

Vaksinasjonsprotokoller eksisterer fra ca. 1800, men er mest vanlig først fra midten av 1800-tallet.

Jordmorprotokoller begynner omtrent i 1901, definert av jordmorloven av 1898. I disse kan man finne det eksakte tidspunkt for en fødsel om det måtte ha interesse. Protokoller for privatpraktiserende leger og deres pasientjournaler kan man også forvente å finne i kommunearkiver. For distriktslegene må man til statsarkivene. Disse protokollene er særlig personømfintlige og har derfor 80 års klausul. Det samme har protokoller om tuberkulosepasienter, og ikke minst, under-

Aust-Agder-arkivet

Alf Christophersen

Aust-Agder-Arkivet (AAA) kan på mange måter sies å ha vært startet som en aktivitet ved Arendal Skoles offentlige bibliotek og museumssamling. Det ble grunnlagt i 1832 og besto da av en rekke bøker, skinnbrev, dokumenter og arkivsamling, donert av byens bedre stilte borgere.

I 1934 ble Statsarkivet i Kristiansand åpnet og det kom da krav om at sakene ved biblioteket skulle overføres til Kristiansand. I 1938 var så AAA og Aust-Agder-Museet (AAM) dannet som en egen stiftelse for å ta vare på byens antikviteter.

I 1958 fikk AAA og AAM hver sin administrasjon, men felles styre. Arkivstyrer ved SAK har inspeksjonsrett overfor fylkeskommunalt og kommunalt arkiv, men ikke depotansvar.

Det er 4 hovedarkiv ved AAA. 1) Kommunale arkiv, 2) Privatarkiver, 3) Bildearkiv og 4) Kartsamling. Videre bistår arkivet med hjelp til arkivdannelse ved det Interkommunale Arkiv, men man har her ikke depotansvar. I andre fylker kan det Interkommunale arkiv likevel har depot ved tilsvarende organer som AAA. Da kommunene ikke har avleveringsplikt overfor statsarkivene, har en del kommuner i Aust-Agder

avlevert sine eldre arkiver til AAA. Av skinnbrev som AAA innehar, er det eldste fra 1341 fra Dypvåg. Tilsammen har AAA et par hundre diplomer. Videre finnes det en del brev fra Aust-Agder. Videre en avskriftssamling, hvorav det meste er fra før 1700-tallet. På kort finnes avskrift av skifterettsprotokoller fra 1700 og 1800-tallet.

AAA har et fyldig privatarkiv. Dette er delt opp i A) et personarkiv med personalia og portrettsamlinger, B) et familiearkiv med slektstavler og slektsbøker; C) et gårdsarkiv med lokalia, D) et bedriftsarkiv hvor man finner arkivalier som rederiarkiv, verksarkiv, bankarkiv, forsikringsarkiv, kjøpmannsarkiv og handelshus og sist, men ikke minst, E) et institusjonsarkiv med fag- og produktarkiv, håndverksarkiver, fartøysarkiver og et foreningsarkiv med skoler, politiske partier og resultatlist.

Videre har AAA en samling med avskrift av skifter på kort. Kortene inneholder kun vitale data så som navn på avdøde, de pårørende og som oftest verdiene i skiftet. Selve teksten til skiftet vil du finne ved Statsarkivet i Kristiansand. Bildearkivet inneholder pr i dag rundt 150 000 bilder fra mange steder i fylket.

Av interesse er også et fyldig kartarkiv hvor man kanskje, om man

er heldig, finner hvor en plass lå for lenge siden. Videre finnes det masse referanselitteratur og hele Aust-Agder bibliografien i 'katakombene'.

Det sentrale fylkesmannsarkiv befinner seg i dag ved statsarkivene, for Aust-Agders vedkommende er dette Statsarkivet i Kristiansand. Det resterende arkiv i fylkeskommunen befinner seg i etatene, så som fylkesmannens kontor, sykehusene og skolene.

Hvor befinner Aust-Agder-Arkivet seg?

Aust-Agder-Arkivet og Aust-Agder-Museet befinner seg ved Langsæ i Arendal.

Adresse:

Parkveien 16, 4800 Arendal.
Telefon 37 02 16 66 og
faks 37 02 13 32.

Arkivet har en lesesal med åpningstider mandag, onsdag og fredag kl. 900 - 1500, tirsdag og torsdag kl 1700 - 2000.

I tiden 15. mai til 15. august mellom 900 og 1500.

Staten står for 15% av driftsutgiftene, fylkeskommunen 50% og egne midler 35%.

Hils på bestefar Per med egen hjemmeside

Han er bestefar til 7 jenter, leder Vindern historielag i Oslo, medlem av Kiwanis og formann i DIS-Norges valgkomite de siste årene. Etter hvert er han også blitt en racer på PC

Per Henrik treffer du på
<http://WWW.home.no/-pbache>

Av Bjørn Nilsen

Per Henrik Bache sier sjøl at han aldri har vært noe PC-fantom. Han strevde nok en del før han begynte å bli familiær med opp- og nedlasting av meldingsfiler fra BBS'en, samt holde styr på de mange innstillings-«bryterne» i 1st Reader. Med ny maskin og ny Internett-knytning behersker han nå ikke bare teknikken, men har gjort store deler av verden til sin tumleplass på jakt etter aner og nålevende slektninger!

Dette er fantastisk morsomt! Jeg kan plukke ut slektsforskerkonferanser for alle de land jeg er interessert i. Med egen epost-adresse kan jeg også ta personlig (og øyeblikkelig) kontakt med

personer som kanskje kan hjelpe meg. Jeg har allerede fått mange venner i mange forskjellige land på grunn av dette, sier Per Henrik.

Som et eksempel på hva han har oppnådd via Internet, forteller Per Henrik om søkingen etter en tremenning han bare visste såvidt om. På grunn av en familiesplittelse for lenge siden, hadde han aldri hatt kontakt med denne tremenningen som visstnok bodde i Tyskland.

Gjennom å følge konferansen «soc. genealogy.germany» fikk han ganske raskt kontakt med en person i Calofornia som også drev slektsforskning etter aner i Tyskland.

Per Henrik fikk snart erfare at denne slektsforskeren hadde meget store kunnskaper om Magdeburg, der tremenningen kanskje kunne befinne seg. Det tok da heller ikke svært lang tid før identifikasjonen var sikker, og Per Henrik kunne ta en telefon til Tyskland å presentere seg! Hun (tremenningen) snakket tysk, Per Henrik snakket engelsk, og dette gikk meget bra.

Denne første kontakten fikk snøballen til å rulle, og nå har han nøstet opp ikke mindre enn 78 navn på nålevende og avdøde slektninger i Tyskland.

Sendte og motta meldinger er enda enklere enn på BBS. Og kontaktflaten er enorm. Jeg er også medlem av Kiwanis, og deltar bl.a. på en mailing-lise i USA for Kiwanis-medlemmer. I forbindelse med forberedelse til et møte i klubben vår, sendte jeg en fredagskveld ut et spørsmål om å få noen bidrag til dette møtet fra medlemmene på denne listen. Samme kveld strømmet svarene inn, fra Kiwanismedlemmer over hele verden. Og dette med «WEB-sider» er jo en helt ny erfaring. Det er nesten utrolig hva som finnes der ute. Nå har jeg laget meg min egen «hjemmeside». Her kan jeg, i tillegg til å presentere meg selv, også legge fram mine egne slektsforskernøtter, i håp om at noen der ute skulle ha noe å bidra med.

Dette sier bestefar Per, som ikke kan få fullrost mulighetene som ligger åpne for alle som tar spranget ut i Internett-verden.

Ressurser for slektsforskere på Internett

Kjell Inge Tomren

De fleste av Slegt og Datas leserne har nok fått med seg at Internett har blitt populært blant mange slektsforskere, men alle er kanskje ikke helt overbevist om at det er bryet verdt å lære seg å bruke nettet. Med utgangspunkt i min egen bokmerkeliste vil jeg forsøke å gi en nøktern oversikt over hva nettet har å tilby oss som leiter etter slekta. Det vil forhåpentligvis bidra til å gjøre valget enklere for noen?

Primærkilder

Etter at nålevende mennesker er uttømt som kilder, vil den seriøse slektsforsker vende oppmerksomheten mot de skriftlige primærkildene. De mest brukte fra den nære fortiden er kirkebøkene og folketellingene som inneholder personinformasjon. Originaldokumentene er håndskrevne, og vi har vært vant til å finne dem i Riksarkivet og Statsarkivene og ikke på nettet, men nå er det forandringer på gang. Den viktigste forandringen er at folketellingen fra 1801 i sin helhet er tilgjengelig i World Wide Web. Historisk institutt ved Universitetet i Bergen har gjort et banebrytende arbeid med dataregistrering, og de har nå gjort hele tellingen fritt tilgjengelig for alle med tilgang til Internett.

Teleslekt arbeider med å gjøre folketellingene for 1900 og 1875 tilgjengelige for søking på nettet. De tilbyr en tjeneste som de kaller Find Your Roots, FYR (tidligere TELISS), og det er en betalt tjenes-

te som brukerne må abonnere på. For tiden (februar 1997) har de informasjon fra 1900-tellingen for ca 80 kommuner i den søkbare basen. Teleslekt ble opprettet som et prosjekt under Telenor Nye Muligheter, men aktiviteten ble overtatt av Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana fra 1. januar 1996. Andre primærkilder er også i ferd med å bli dataregistrert, og etter hvert som registreringene fullføres, blir det mulig å kjøpe dem på diskett eller som hefter. Registreringsentralen for Historiske Data ved Universitetet i Tromsø har tatt på seg oppgaven med å holde oversikt over hva som er registrert og hvem som har gjort det. De publiserer oversikten på nettet, og det er dermed raskt og enkelt å finne ut av hva som er tilgjengelig og hvor man skal henvende seg.

Søking etter bøker

Bygdebøker, slektsbøker som andre har skrevet og annen lokalhistorisk litteratur er også mye benyttede og verdifulle kilder.

I sitt eget distrikt har de fleste oversikt over hvilke bøker som er aktuelle, men det blir verre når slektsgrenene leder til andre kanter av landet. Da melder gjerne spørsmålet seg om det finnes en bygdebok eller annen slektsbok for det aktuelle området. Tilgang til bokdatabaser via Internett er et effektivt hjelpemiddel i den situasjonen. BIBSYS er en felles bokdatabase for de norske universitetsbibliotekene der det meste av det som har kommet ut i bokform er registrert, og har du først betalt Internett abonnementet,

har du gratis tilgang til BIBSYS. Også flere av fylkesbibliotekene publiserer stoff på nettet, og noen av dem tilbyr muligheter til å søke i indekser til de lokalhistoriske samlingene.

Er du interessert i å kjøpe bøker som ikke lenger er tilgjengelige i bokhandelen er Lokalhistorisk Forlag og Antikvariat en mulighet, og de publiserer listen over det de har tilgjengelig.

Slektsforum - DIS Norges hjemmeside

Sentrale personer i DIS Norge skal berømmes for at de tidlig forstod at Internett kom til å bli et viktig medium, og at de tok konsekvensen av det og etablerte Slektsforum i World Wide Web.

Hjemmesiden byr i dag på svært mye interessant og nyttig. I tillegg til generell informasjon om formål, aktiviteter og kontaktpersoner, finner vi også oversikt over programvare samt kontaktinformasjon og møteprogram for fylkeslagene.

Forskerbasen DIS-TREFF er et interessant og viktig tilbud til medlemmene. Det er en felles database som medlemmene kan sende inn sine registreringer til, og få sjekket om det er andre som har registrert noen av de samme personene/slektenene. Her er vi inne på områder der registrering og bearbeiding av slektsinformasjon i datamaskin gir helt nye muligheter framfor tradisjonelle metoder. Det er mange som

Programvare

I tillegg til de nevnte diskusjonsgruppene om programvare, finnes det mye stoff om programmene i WWW. På Slechtsforum er det en rikholdig oversikt over programmer for ulike maskintyper med mulighet for å laste ned demonstrasjonsversjoner direkte. Stadig flere produsenter av slike program lager sine egne informasjonssider. Det er vanlig med produktinformasjon på slike sider, og flere har forum der brukerne har muligheter til å stille spørsmål og å gi ris og ros. Noen andre tilleggstjenester er også tilgjengelig.

Private Web-sider

Mange av de som er nybegynnere på Internett, har som sitt første mål å få laget seg sin egen private hjemmeside i World Wide Web, og slechtsforskere er ikke noe unntak. Det er mange som legger ut informasjon om hobbyen sin, og noen har kommet så langt at det er komplette kursopplegg som er tilgjengelig.

En annen mulighet er å legge ut selve slechtsinformasjonen i veven. Det er laget konverteringsprogram slik at datafilene fra registreringsprogrammene kan benyttes direkte, og det dukker stadig opp nye sider med slike personlige tavler. Kvaliteten er varierende, men det finnes flere eksempel på gode hyperslechtsbøker allerede, og teknikkene forbedres stadig. Internasjonalt arbeides det med hvordan ulike datasett kan lenkes sammen på en standard måte.

kan bekrefte at DISTREFF er en effektiv måte å komme i kontakt med andre som jobber med de samme grenene.

Kontakt med andre slechtsforskere

Ved siden av 1801-tellingen er kanskje kontakten med andre slechtsforskere den viktigste grunnen til at slechtsforskere bruker Internett. Det finnes nå tre norske diskusjonsgrupper (news-grupper) om slechtsforskning.

no.slekt.etterlysning er for rene etterlysninger, no.slekt.programmer for å diskutere erfaringer med forskjellige dataprogrammer for slechtsregistrering, og no.slekt for alle andre diskusjoner omkring slechtsforskning.

(I Skandinavia ellers finner du konferansene dk.historie.genealogi, swnet.sci.genealogi og sfnet.harrastus.sukututkimus. Red. anm.)

Internasjonalt finnes det en hel rekke i det såkalte soc.genealogy-hierarkiet. Jeg kan anbefale soc.genealogy.nordic for de som leter etter slektninger i andre deler av verden, soc.genealogy.computing for siste nytt om programvare og soc.genealogy.methods for tips om hvordan man kan organisere forskningen sin.

Det finnes også en internasjonal gruppe for etterlysninger (soc.genealogy.surnames) og en diversegruppe (soc.genealogy.misc) i tillegg til mange nasjonale og regionale grupper.

Informasjons utveksling

Et svært viktig krav til alle program for slechtsforskning er at de må kunne utveksle informasjon med andre program, og det er laget en standard for hvordan formatet på slechtsfiler skal være. Standarden kalles GEDCOM og informasjon om den er tilgjengelig på nettet, både spesifikasjoner av standarden og kildekode for å skrive ut og lese inn filene.

GEDCOM-formatet gjør det mulig å utveksle datafiler mellom ulike maskiner og program, og filoverføring via nettet er en billig, rask og sikkert måte og utveksle filer på. Det finnes mange eksempel på forskere som samarbeider på tvers av landegrenser og tidssoner.

Det er ikke mulig i en artikkel av dette omfanget å beskrive alle mulighetene som Internett tilbyr. Jeg tror likevel at jeg har beskrevet de viktigste ressursene for en slechtsforsker, og jeg håper at noen av leserne har blitt oppmerksomme på noe som er viktig for dem.

En hypertext-versjon med klikkbare linker til det som er beskrevet av denne artikkelen vil bli gjort tilgjengelig på min private hjemmeside på adressen <http://www.mimer.no/~tomren/>, og du må gjerne sende meg kommentarer pr e-post.

Adressen er:

Kjell.Inge.Tomren-@mimer.no

Herstad-prosjektet

I fjor sendte vi melding ut til flere aviser og slektshistorielag i Vestfold samt her i Slegt og Data om registreringsprosjektet som er i gang for å gjenutgi Ingrid Bjerknes, «Jørgen Loug Herstad og hans etterkommere». Kort tid etterpå samlet ca. 10 mennesker seg i Drammen for å diskutere arbeidet.

Alf Christophersen

Første fase vil være å registrere den foreliggende boken på data, et arbeid som nærmer seg slutten. Det videre arbeid vil så bestå i å samle inn informasjon om manglende etterslekt som har kommet til siden 1960 da Ingrid Bjerknes arbeid med boken ble avsluttet samt, kanskje viktigst, etterprøve allerede registrerte lenker, evt. manglende lenker, feil som det allerede er funnet begge deler av. Gruppen har siden hatt flere møter, både i Drammen og Lardal og omvisning på Herstad.

I forbindelse med registreringer på data og lenking av dette i en felles database som undertegnede har ansvaret for, legges dette ut uten lenker på DIS-treff med bidragsnr 9998. Har du tilslag mot dette materialet bes du på det innstendigste å ta kontakt for å sjekke om du kunne ha noe å bidra med til å gjøre boka så fullstendig som mulig.

For at de enkelte som deltar i registreringer skal ha oversikt over hvordan prosjektet utvikler seg, har vi tatt i bruk Excel og Microsoft

Internet Assistant for Excel (gratis, lastes ned fra <http://www.micro-soft.com>) og legger ut på WEB en oversikt over hva som er registrert på de forskjellige grener, hvem som registrerer de forskjellige grener og hvilke som er ledige. Et meget kjekt verktøy i et stort samarbeidsprosjekt.

For daglig kommunikasjon har vi også opprettet en egen distribusjonsliste, noe som ville kunne lette arbeidet ytterligere om deltakerne hadde visst å utnytte dette noe bedre :-)

Gruppen har videre investert i Acrobat Distiller Pro for å kunne lage ferdige utskrifter fra hvilket som helst program som klarer å lage en postscriptfil. Et meget nyttig verktøy for å kunne distribuere, på en rimelig måte, ferdig tekst for lesing av andre.

Programmet som er beregnet brukt til produksjon er fortsatt under utvikling, men siden all informasjon er eksporterbar til Gedcom, vil antagelig hvilket som helst program

kunne brukes. Dog har vi erfaring med at flere av programmene som brukes ved registrering gir meget forskjellig kvalitet på sine eksporter, flere av programmene avviker faktisk ganske sterkt fra den offisielle Gedcom-standard, blant annet ved at maks linjelengde på 255 tegn brytes.

Til Teleslechts mange utålmodige venner

Ulv Tore Skaar/Lars Nygaard

Vi i Teleslekt får stadig henvendelser om

- a) vi ikke har registrert mer enn det som ligger ute på web-sidene våre?
- b) når blir «min» kommune lagt ut? og
- c) hvorfor kan vi ikke legge ut hele databasen med det samme (og «bli ferdig med det»)?

Svaret på a) får bli joda; vi «sitter på» rundt 1,7 millioner dataposter tilsammen, fra henholdsvis 1900 og 1865-folketellingene (hvorav den første på det nærmeste er ferdigstilt - unntaket er Kristiania/Oslo). Det eneste stedet publikum - pr. idag - kan nå hele datamaterialet vårt, er gjennom «Slektstelefonen» 82 02 00 20.

Svaret på b) er at vi finner det mest ryddig å legge kommunene ut mest mulig fylkesvis komplette, og samtidig prøver vi å la utvalget av fylker fordele seg jevnest mulig på landsbasis og i tråd med etterspørselen. (Send gjerne e-mail om dette til vår kundekontakt i Sandnessjøen.)

Svaret på c) blir litt lenger og vil bli utførlig forklart nedenunder. Det nødvendige tilretteleggingsarbeidet er - som dere vil forstå - meget arbeidskrevende. Teleslekt har 5 registreringsgrupper fordelt utover landet, og siden begynnelsen av juni 1996 har en av disse vært engasjert med tilrettelegging for den databasen vi tilbyr på internett. Dette har naturligvis måttet gå

utover fremdriften i selve registreringsarbeidet, men da arbeidet beklageligvis viser seg å ta enda lenger tid enn tidligere antatt, ser vi oss nå - av hensyn til publikum - nødt til å sette ytterligere en gruppe til over på tilretteleggingsarbeidet. Forhåpentligvis vil tempoet nå øke, slik at vi så raskt som mulig kan få alle våre 1900-data (med god kvalitet) inn i databasen.

Til glede for de mange av dere som går der ute og venter.

Bakgrunn for tilretteleggingen av data fra folketellingen 1900

Vårt tidkrevende tilretteleggingsarbeide har flere hensikter:

1) Helt siden starten av Teleslekt i 1993 har det stått fast at Teleslekts historiske data skulle registreres og lagres i tråd med den eneste nasjonale standarden for slike data, nemlig Histform. Prosjektlederen Teleslekt hadde fra 1993 til 1995 (i tiden Teleslekt lå under TNM) var også formelt medlem av standardiseringskomitéen. Dessverre ble ikke den endelige versjonen av Histform-standard for nominative folketellingsdata publisert før i januar 1995. Følgen av dette er at de dataene som ble registrert hos Teleslekt i 1993-94, og også resten av 1900-dataene fra 1995-97 (p.g.a. at «de gamle» registrerings-skjemaene fortsatt var i bruk), ofte mangler mye på å følge Histform-standardens registreringsinstrukser.

Det aktuelle tilretteleggingsarbeidet er derfor først og fremst

en kvalitetskontroll av dataene, der registreringsinstruksene i Histform-standard blir sjekket og gjennomført i ettertid. Det er i samtlige filer nødvendig å foreta endringer på dataene for å ivareta registreringsinstruksene.

Disse endringene kan gjøres både maskinelt og manuelt. De manuelle endringene krever gjerne en del menneskelig tolkning, vurdering og logisk tenking. F.eks. er det snakk om å føye til etternavn (med *) på barn og gifte kvinner, der dette mangler i kilden og datafilen, eller å plukke ut informasjon om «bygning for natteopphold» fra merknadsfeltet og plassere den i et eget felt.

2) Men tilretteleggingsarbeidet går enda et skritt videre. De endelige 'tek'-filene (fra CensIn) etter registrering og korrektur ved registreringsgruppene, og sluttkorrektur ved statsarkivene (m/oppfølging av korrekturen hos Teleslekt), er fortsatt Teleslekts «offisielle» datafiler. I disse er kildetroheten et viktig prinsipp som skal være ivaretatt.

Disse filene blir fortsatt brukt til produksjon av hefter og tidsbilder hos Teleslekt, og som søkegrunnlag for operatøren av «Slektstelefonen».

Tilretteleggingsarbeidet resulterer for hver kommune i en fil i Histforms utvekslingsformat. I denne «konverteringsprosessen» blir det gjort ytterligere endringer i dataene, både maskinelt og manu-

elt. Her fires det gjerne ørlite på den ekstreme kildetroheten av hensyn til forøket brukskvalitet på dataene. Dette arbeidet krever en helt spesiell fagkompetanse (kilde- og data- kunnskaper og -erfaring som Teleslekts medarbeidere har) og stor varsomhet er påkrevet.

For eksempel skal en del feilaktige verdier fra kilden rettes: 'g!!' til 'ug' på barns sivil-stand (da disse neppe var gifte), '1997!!' til '1897' på fødselsår (i og med vi snakker om folketellingen av 1900), 'm!!' til 'k' på kjønn (der dette er opplagt), 'Asker Bu' til 'Asker Ak' på fødested (m.a.o. Akershus i stedet for Buskerud), 'S!!' til 'D' på familiestilling osv.

I tillegg rettes antall tilstedeværende og hjemmehørende personer i leiligheter o.a. i tråd med de registrerte personene og deres oppgitte bostatus ('b', 'f' og 'mt').

Andre feilaktige antall kan også rettes. Disse rettingene av antall krever spesielt god vurderingsevne og konsentrasjon!

De sistnevnte filene blir betydelig mer standardisert enn «grunnmaterialet», og er derfor bedre egnet for innlegging i Teleslekts presist definerte historiske database, dvs den Oracle-databasen som betjener vårt Internet-baserte søkesystem FYR. Disse bearbejdede filene vil også kunne brukes til forskningsformål, og skulle være spesielt godt egnet til dette, f.eks. for såkalt «lenking» og «kobling».

Norsk Lokalhistorisk Institutt

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) vil ved påsketider -97 gi ut en oversikt over by- og bygdebøker, gårds- og slekthistorie, regionhistorie og periodika (årbøker, skriftsserier og tidsskrifter) som er kommet ut i løpet av hele dette århundre.

Foreløpig tittel på boken er: Frode Fyllingsnes: Norsk lokalhistorisk litteratur. Pris ca. kr 100,-. Bestilles gjennom Akademika i Oslo eller direkte fra NLI, telefon 22 02 26 06. NLI holder til i Riksarkiv-bygget på Kringsjå i Oslo, postadressen er: Pb. 4017 Ullevål Hageby, 0806 OSLO. NLI gir også ut heftet KRINGSJÅ som kommer ut to ganger i året. Det er gratis og sendes til alle som ber om det.

I løpet av 1998 vil NLI gi ut en ny utgave av Norsk historisk leksikon. De ber i denne forbindelse om forslag til nye emner eller oppslagsord som har vært savnet, eller melding om feil. HEIMEN-Lokalhistorisk tidskrift, organ for Landslaget for lokalhistorie, gis ut av Landslagets sekretariat, Historisk Institutt, 7055 Dragvoll, telf. 73 59 64 33. 4 nummer i året, 80 sider pr. nr., årsabonnement kr 250,- Tilbud nå kr 175,- for 1997. Første nr. kommer i mars.

I HEIMEN nr.2 hvert år gis oversikt over hva som er kommet ut av by- og bygdebøker etc. i løpet av foregående år.

Slektsforskning i Nord-Tyskland

Fra Nord Tyskland har vi fått et brev med tilbud om å ta slektsforskningsoppdrag fra Norge (og andre nordiske land). Heiko Wartenberg Gützkow er utdannet historiker, arkivar og nordist. Inntil 1993 har han arbeidet ved landsarkivet i Greifswald og har, i anledning av svensk besøk, holdt et foredrag om arkivkilder for slektsforskere i Landsarkiv i Greifswald. Han har allerede tatt imot oppdrag for tyske og sven-

ske slektsforskere, men mest av alt driver han historisk forskning. Heiko snakker og skriver utmerket norsk og har bra kjennskap til pommerske og mecklenborgske arkiver og arkivarer. Han underholder gode kontakter innen Universitet i Greifswald. Adresse: Geschichts- und Archivservice, Heiko Wartenberg, Peeneblick 13, D-17 506 Gützkow. Fax/Tel 0049 38353/50824.

Helsingborg
Anno 13 – 14 sept. 1997
S L Ä K T F Ö R S K A R D A G A R

Släktforskdagar 1997 **i Helsingborg**

DIS-Norge har fått invitasjon til å delta på «Släktforskdager i Helsingborg», 13 og 14 sept 1997.

Jan Keus

Styret har i prinsipp sagt seg interessert til å delta og vil, som ifjor i Växjö, stille med egen stand. Erfaringer fra seminar og utstilling der var meget positive og Styret ser det formålstjenlig at flere kan dra nytte av dette nye arrangement.

Helsingborg og omegn burde være et interessant område for norske slektsforskere. Vi vil derfor lodde stemningen blandt DIS-medlemmer og andre lesere av Slegt og Data om det er interesse for å sette opp en felles busstransport til Helsingborg.

I skrivende stund vet vi lite om programmet, men vi sakser fra invitasjonsbrevet:

"Släktforskdagarna äger rum på konferens- och nöjesanläggningen Sundspärlan i Helsingborg och kommer til att vare öppna för allmänheten. Där kommer att arrangeras utställningar med anknytning til släktforskning.

Släktforskdagarna kommer även att innehålla ett varierat utbud av föredrag om släkt- och hembygdsforskning av svenska, danska og tyska föredragshållare"

Vi mottar gjerne innspill og forslag til hvordan vi skal arrangere reisen til Helsingborg.

Kontakt: Jan M. Keus, Tel 67 148475, Fax 67 140840, e-mail jmk@internet.no

Slektsprogram-treff i Stavanger

Lørdag 5. april, kl 1030-1500, arrangerer DIS-Rogaland åpent hus med Slektsprogram Treff på Jåtten bydelshus, Heddeveien 141, Gausel. Lurer du på hvilket slektsprogram som passer best for ditt bruk? Her får du muligheten til å finne ut mer om dette og andre ting du lurar på i forbindelse med slektsprogrammer. De mest aktuelle programmene for PC og Mac vil bli demonstrert. Alle er velkommen!

Vest-Europeisk Internett-boom

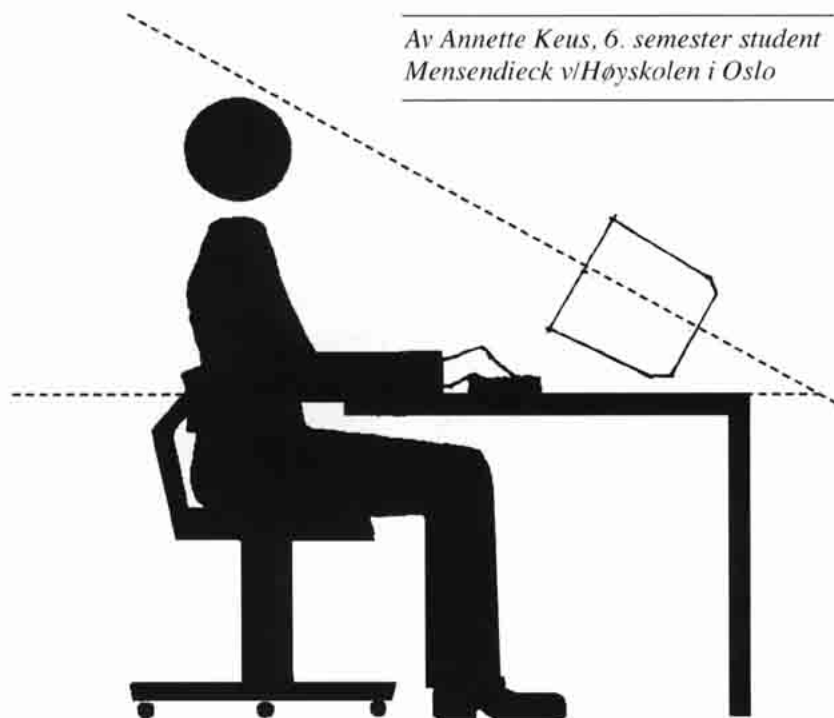
I 2001 vil 25% av vesteuropeiske hjem ha Internett-tilknytning hjemme, anslår det britiske konsultentselskapet Datamonitor i en rapport. I dag er det 3 millioner Internett-hjemme tilknytninger, et tall som i løpet de neste 4 år er ventet å stige til 38 millioner. Dette tilsvarer at ett av 4 hjem (25%) i Vest Europa vil ha Internett i 2001.

Denne veksten vil bli drevet frem delvis av fallende priser på Internett tilgang, den kraftige økningen i antall datamaskiner med innebygget modem og økt tilgjengelighet gjennom lokale tilknytningspunkter, heter det i rapporten.

De små land som Norge, Sverige, Østerrike og Sveits ligger langt fremme og beskrives som «avanserte markeder».

Sakset fra Aftenposten

*Av Annette Keus, 6. semester student
Mensendieck v/Høyskolen i Oslo*

Setet på stolen bør være vannrett eller litt tippet fremover slik at vinkelen i hofte- og kneledd blir ca 90°.

Sitt godt inn på stolen slik at lårene får god støtte. Føttene skal være i gulvet med hele fotsålen. Skuldrene skal være senket og overarmene henge ned langs kroppen. I albueledd bør det være ca 90°, slik at underarmene kan hvile på bordet.

Hodet skal holdes rett opp i forlengelse av ryggen.

Datamaskinens plassering

Datamaskinen, tastaturet og musen bør alle være på en flate. Skyv det hele inn på bordet så du får plass til underarmene inn på bordet også.

Kunsten å sitte riktig

Mye arbeid foran PC kan føre til skjelett- og muskelsmerter. For å unngå dette er det viktig å vite noe om hva som er hensiktsmessig og hva som ikke er det for å ivareta kroppen og unngå unødig belastning.

Utgangspunktet for dette er å ha en god stol og at denne er innstilt riktig. Skrivebordets høyde og PC'ens plassering er også avgjørende.

God stol

En god stol er en stol det er lett å stille inn og tilpasse individuelt. At den er enkel å håndtere gjør det

mulig å skifte sittestilling med jevne mellomrom, slik at man ikke blir sittende i den samme stillingen for lenge.

Kroppens stilling

Ryggen vår har naturlige krumninger som er viktig å ivareta. God støtte i korsryggen avlaster ryggmuskulaturen for mye arbeid.

Skjermen bør være tippet bakover slik at den danner en vinkel på 20-30° med horisontalen. Prøv å bruke kommandoene på tastaturet i stedet for musen og lær deg opp til å bruke musen med begge hender slik at du kan variere.

Unngå for mye gjenskinnslys i skjermen fra lys, pass på at ikke sterkt lys kommer fra bak skjermen.

Selv om alle disse forhåndsregler er tatt er det allikevel ikke dermed sagt at man burde sitte foran PC'en i timesvis uten pauser. Kroppen trenger variasjon!

Nytt fra Nordvest

DIS Møre og Romsdal har en egen kirkebokkomite med Kjell-Ove Hattrem, Molde, som formann.

Kåre Vatne

Komiteen skulle opprinnelig prøve å starte overføring av kirkebøkene i Møre og Romsdal til data. Men etter å ha arbeidet med problemet en tid, vedtok de å avvente hva som skjer med Teleslekt-prosjektet i Mo i Rana. Formannen har likevel startet med å legge over kirkebøkene for Molde/Bolsøy til data.

På Sunnmøre har en gjeng gått i gang med å legge over en del opplysninger fra mikrofiler til data. Dette er ikke fullstendige opplysninger, men inneholder for dåp bare kirke, dåpsdato, barnets navn og foreldrenes navn. For vielse er det oppgitt kirke, dato, brudgommens navn og brudens navn. Navnene er oppgitt som fornavn og farsnavn (Olsdtr. m.v.). En del av opplysningene er mangelfulle.

Noen av oss arbeider i tomannsgruppe der en leser og den andre skriver inn i databasen. Men de fleste leser nå inn på diktafon først, for deretter å starte innskriving i basen. Dermed slipper en å flytte øynene mellom leseapparatet og datamaskinen. Dette letter arbeidet mye.

Programvare for registrering

Fylkeslaget har kjøpt inn BD87 til formålet. Det er mulig at en senere vil konverterer dataene til Works eller Access også. Det ferdige produkt er tenkt til «screening»-bruk innenfor fylkeslaget. Finner en interessante opplysninger i basen, må en gå videre til folketellinger eller kirkebøker.

Data- registrerte kilder etter- lyses!

DIS Oslo & Akershus arbeider med et prosjekt som heter KROA. Kilderegistrering Oslo & Akershus.

I den anledning ønsker vi å få oversikt og tips om kilderegistrert materiale fra kirkebøker, skifter utvandrings, etc. for Oslo & Akershus.

Det er viktig å få kartlagt det som er registrert av enkelt personer, historielag ol. og institusjoner.

Alt er av interesse, håper på et snarlig og positivt svar.

Mikrofiche - rullefilmlesere?

I forbindelse med forprosjekt vedr. kilderegistrering ønsker «Kilderegistreringsprosjektet Oslo & Akershus» å komme i kontakt med medlemmer som disponerer slikt utstyr.

Vi trenger også tips om firmaer etc. som er i ferd med å fase ut slikt utstyr.

La oss i felleskap bringe kildene frem i lyset.

Kroa. c/o Vidar Holum,
Landingsvn.132.
0767 Oslo Norway
Telf. 47 22149307
Personsøker: 47 96721663
E-mail: holum@online.no

Etterlysninger

Denne spalten er åpen for medlemmer av DIS-Norge. Vær klar og konsis når du skal formulere din etterlysning.

Det koster ingen ting å benytte denne spalten.

LYKKE TIL!

Bidrag kan sendes som E-mail til DISredaksjon@roots-web.com, eller til DIS-Norge som vanlig post (gjerne diskett).

Etterlysning 1/97 Bergen

Jeg søker opplysninger om min tip-4-oldemors herkomst. Det drejer sig om Gundel Margaretha Bang Friederichdatter der formentlig er født efter ca. 1740.

Jeg træffer hende første gang 24.12.1772, hvor hun, i Mariakirken i Bergen, bliver viet til korporal Georg Paulus Sauer. Den 9.januar 1773 føder hun en søn, der den 15.januar 1773 bliver døbt i Mariakirken (den tyske menighed) i Bergen og får navnet Friederich. Han bliver min tip-3-oldefar.

Hendes mand, min tip-4-oldefar, Georg Paulus Sauer, er korporal i Delmenhørske geworbne Infanteriregiment, der kom til Bergen i 1767 og blev flyttet til Danmark igen i slutningen af april 1774. Jeg har fundet ud af, at Georg Paulus Sauer er hvervet soldat fra Bayern i Sydtykland og født omkring 1742.

Men hvor kommer Gundel Margaretha Bang Friederichdatter fra ? Hvem er hendes forældre?

P.g.a. at „-datter“ indgår i hendes efternavn peger det i retning af de nordiske lande. Første del af hendes efternavn „Friederich-“ ligner tysk stavemåde, men skyldes nok præsten i den tyske menighed.

Hendes far har nok haft navnet: Friederich Bang eller anden stavemåde: f.eks. Frederik Bang. Men Bang kan også stamme fra hendes moder.

Det har ikke været muligt at finde hende som født i Danmark. Ligesom det heller ikke har været muligt at finde Friederich Bang i Danmark.

Københavns Universitet, Institut for Navneforskning, oplyser at hendes fornavn, Gundel eller Gunnel er et nordisk navn, men ikke særlig meget brugt i Danmark, men meget populært i Norge i 1700-tallet. Det var det 11.almindeligste kvindenavn i den første norske folketælling fra 1801. Derfor arbejder jeg ud fra teorien om, at hun er fra Norge.

Oplysninger om Gundel Margaretha Bang Friederichdatter (selv det mindste lille spor) bedes venligst sendt til:

Flemming Damgaard Larsen, Hyllingeparken 15 A, DK 4070 Kirke Hyllinge. Danmark. Tlf. 0045 46 40 48 47, Fax 0045 46 40 48 44. E-post: arfdl@ra.dk

Etterlysning 2/97 Løten, Hedmark

Jeg søker opplysninger om foreldrene til Jørgen Antonsen født (12. april?) 1863 i (Løten) Hedmark. Han ble gift med Agnethe Olsdatter, født 1864. Faren til Jørgen het enten Anton Tålesen, eller Anton Larsen. Moren het Berthe. Det er mulig hun het Berthe Johannesdatter, Storfinstadeie. Løten.

Bjørn Gunnar Lindalen, Odinsvei 6, N-2233 Vestmarka, glindale@online.no

Etterlysning 3/97

Jeg etterlyser opplysninger om slekt «bakover» for min tippoldefar:

Lars Larsen Lund, f. 1813 d. 1892, Skogfut v/Mostadmarken Jernverk (Hommelvik), senere skogforvalter ved Thomas Angells Stiftelser. Lars Larsen Lund ble født på Verket, men hans far Lars Lund kom fra Sverige.

For å komme videre er jeg avhengig av å få vite hvor i Sverige han kom fra. Lars Larsen Lund ble gift med Karen Martha Iversdatter Raaen fra Trondheim. De flyttet senere til Selbustrand.

Er det noen som kan bidra med opplysninger? Hilsen Kari-Elin Bolme Løfladli, N-6657 RINDAL.

Etterlysning 4/97 Skottland

Spørsmål fra medlem 3279

Familier/enkeltpersoner har gjennom tidene kommet fra vår nærmeste europeiske nabo i vest - Skottland - som «innvandrere» og blitt værende i generasjoner. Det er flere kjente navn blant disse, som f.eks. Grieg - hvor de skotske røtter sannsynligvis er kjent?

For andre har det vist seg å være vanskelig å finne slektsforbindelsen når man kommer ned på tidlig 1800-tall. Til Verdal/Skogn kom det på denne tiden flere «skotter» som fikk en eller annen tilknytning til jordbruk og som har fått sine navn nevnt i lokal/bygdelitteratur. Her kan nevnes James Perrie, Thomas Cruichshank, Alexander Eddie. De to sistnevnte hadde kontakt, som også etterslekt av i dag har!

Det skal også være kommet skotter på 1700-tallet, som slo seg ned i nærheten av Vefsø i Nordland. Kan det være forbindelseslinjer mellom disse og de nevnte i Nord-Trøndelag? Distansen mellom dem er ikke så stor!

Det søkes etter de som kan ha opplysninger knyttet til «skotte-innvandrerne», spesielt på nordvestlandet, Trøndelag m.m. Alt vedrørende de ovennevnte personer er selvsagt kjærkomment. Henrik A. Eddie, Berganveien 233, N-3125 TORØD

Etterlysning 5/97

Haramsøy, Møre og Romsdal

Søker opplysning om Kristine Inga Aakre, f. 31.05.1881. Kristine kan også ha brukt etternavnet Fjørtoft. Ho vart fødd på Haramsøy i Møre- og Romsdal. Det er opplyst at ho vart gift Wold i Melbu. Ivar Fjørtoft, Postboks 94, N-6270 BRATTVÅG, tlf. 70 21 50 93

Etterlysning 6/97 Beitstad/Egge i Nord-Trøndelag

Jeg leter etter Peternelle Margrete Mikalsdr. Aas og hennes sønn Morten Magnus. Peternelle Margrete Mikalsdr. Aas f. 06.04.1837 er datter av Anne Bergitta Aas og Mikal Olsen Tessem på gården Ås i Beitstad.

Hun fikk sønnen Morten Magnus f. 26.05.1867, utenfor ekteskap. Hans far er skomaker Sakarias Mortensen f. 05.06.1833 på Kokasplass, Ogndal.

Morten Magnus finnes oppført i kirkeboka for Beitstad kirke hvor han er døpt 14.07.1867. Hvor Peternelle Margerete og Morten Magnus har tatt veien, finner jeg ikke ut av. Jeg har ikke klart å finne dem i folketellingene for Innherred etter 1867.

Da Morten Magnus ble født bodde trolig Sakarias Mortensen på Dyrstadplass i Egge og siden brukte han Dyrstad som etternavn. Da han døde i 1910, 77 år gammel, ble det gjort forsøk på å spore opp sønnen uten at det lyktes. Hogne Heir, Blåkløkkeveien 5, N-7600 LEVANGER, Tlf. 74 08 30 72

Etterlysning 7/97 Slora i Oslo

Eg etterlyser opplysningar om ein Karl Martinsen Slora, busett på ein plass kalla «Slora» i Oslo-området frå ca. 1901. Han er truleg fødd 25.02.1876 i Nordby Anneks, Ås i Akershus. I 1897 vart han far til eit barn fødd i Våler i Østfold. Han var i denne tida dreng (tenar) på garden Gurrøv i Våler. Han levde ikkje saman med mor til barnet.

Ved folketeljinga 1900 var Karl Martinsen ikkje lenger dreng på Gurrøv. Men ein Karl Martinsen var meldt utflytt til Oslo 1901. Truleg er dette same person. Eg har høyrte at han skulle vere spelemann.

Kan nokon ha opplysningar om personen, og/eller opplysningar om ein (husmanns?)plass kalla Slora i Oslo eller omegn?

Ann-Charlotte Sørheim,
Sørestranda, N-6150 Ørsta

Etterlysning 8/97 Våler i Østfold

Eg etterlyser etterkomarar etter Petter Anton Hansen, f. 11.03.1879 i Våler i Østfold. Han hadde ein son, Erling, som var gift og hadde familie. Erling er død, men hadde sonen Tore?, som skal vere busett i Oslo.

Ann-Charlotte Sørheim,
Sørestranda, 6150 Ørsta

Etterlysning 9/97 Eidsvoll

Trenger fortsatt hjelp på Eidsvoll, kjenner noen til denne familien? Slektsbok farside

1. Paulsen. Han fikk 3 barn:
2. Hans Paulsen.
3. Lauritz Paulsen d. før 1957.
4. Andreas Paulsen d. før 1957.

2. Hans Paulsen. Han inngikk ekteskap med Thomine Larsen Helset. Maskinist var yrket.

Han fikk 1 barn: 5. Carl Paulsen f. 20.08.1874 d. 28.12.1957.

3. Lauritz Paulsen. Han døde før 1957. Han fikk 2 barn:
6. Laura Karlsen.
7. Ragna Solversen.

4. Andreas Paulsen. Han døde før 1957. Han fikk 1 barn:
8. Amalie J.K Rorgo.

5. Carl Paulsen. Carl ble født 20.08.1874 i Hei(l)stad, Eidsvoll. Carl ble begravet på Ullensaker kirke. Skifte: 110/57 U. Off. skifte 8/58. Ugift fhv. mekaniker. Avdøde har ikke opprettet testamente og etterlater seg ingen livsarvinger. Begge hans foreldre er døde og han var enebarn. Alle besteforeldre er også døde.

Arvinger i boet på farsiden: 1 datter etter avdød farbror og 2 døtre etter avdød halvbror av arvelaterens far. På morsiden er det 5 barn etter en avdød moster og en datter etter en annen avdød moster. Også kalt Fele-Pålsen bodde ved nedkjørsel til Herberg på småbruket Nord-Hagen. Filer var yrket. Strømmens Verksted (verktøymaker?).

Ansatt 4/4-1910. Sluttet 20.8.1925. Han ble døpt: 29.11.1874 i Eidsvoll. Carl ble konfirmert 19.10.1889 i Eidsvoll. Klok I 5 1884-94, nr 23. bosted Heiret Nygaard. Foreldre Maskinist Hans Paulsen og Thorine Larsdatter. Han døde 28.12.1957 i Ullensaker.

6. Laura Karlsen. Laura bodde med adresse Wittenbergsvei. 22 Fjellhammer.

7. Ragna Solversen. Ragna bodde i S. Dakota Usa med adresse 314, 2nd, Avenue East Mobridge.

8. Amalie J.K Rorgo. Amalie J.K bodde med adresse Mobridge, RR1, S.Dakota, USA.

SLEKTSBOK MORSIDE

1. Larsen?. Han fikk 3 barn:
2. Thomine Larsen Helset.
3. Karin Bjerke d. før 1957.
4. Dorthea Marie Haug d. før 1957.

2. Thomine Larsen Helset. Thomine ble født i Eidsvoll. Hun inngikk ekteskap med Hans Paulsen. Hun fikk 1 barn: 5. Carl Paulsen f. 20.08.1874 d. 28.12.1957.

3. Karin Bjerke. Hun døde før 1957. Hun fikk 1 barn: 6. Martin Bjerke.

4. Dorthea Marie Haug. Hun døde før 1957. Hun fikk 1 barn: 7. Julie Haug.

5. Carl Paulsen. Carl ble født 20.08.1874 i Hei(l)stad, Eidsvoll.

Carl ble begravet på Ullensaker kirke. Han ble døpt: 29.11.1874 i Eidsvoll. Carl ble konfirmert 19.10.1889 i Eidsvoll. Han døde 28.12.1957 i Ullensaker.

6. Martin Bjerke. Martin bodde med adresse Dalum, Dal St..

7. Julie Haug. Julie bodde i Skedsmo med adresse Skedsmo Pleiehjem.

Vidar Holum, Landingsvn.132, 0767 Oslo Norway, Telf. 22 14 93 07 Person søker: 96 72 16 63 E-mail: holum@online.no. URL: <http://home.sol.no/holum/>

Etterlysning 10/97 Åserud/Megrunden/-Røssummoen

Jeg lurar på om noen kan hjelpe meg med opplysninger om følgende personer og deres forfedre:

1. Lars Henriksen Åserud (ca. 1825 - 1910). Lars var gift med Karen Mathea Kristoffersdtr. fra Røyken i Buskerud (1821 - 1899). Sammen hadde de bl.a. datteren Lise Evine Larsdtr. Åserud, gift Holmen (1856 - 1921). Hun var min tippoldemor. Åserud-navnet stammer trolig fra Spikkestad i/ved Røyken. Det er også mulighet for at navnet kan stamme fra gårder i området rundt Lier/Nedre Eiker/Røyse i Ringerike.

2. Berthe Pedersdtr. Megrunden og Gunder Olsen (fødd henholdsvis 1.5.1820 og 1816/1817).

Begge var trolig fra Gausdal i Oppland, Berthe trolig nærmere bestemt fra Espedalen. Sammen hadde bl.a. datteren Oline Gundersdtr. Moen (gift Brustugu/Bruen) (1849 - 1927).

3. Sara Iversdtr. (Røssummoen?) (fødd ca. 1790/1800)

Sara var gift med Johannes Knudsen Røssummoen (fødd ca. 1791) fra Kvam i Fron.

Det er også mulig at Sara var fra Røssum eller Røssummoen. Sammen hadde de bl.a. sønnen Ole Johannesen Røssummoen (fødd 1828).

Øystein Hole, Brudalsvegen 10 A,
7080 HEIMDAL
E-mail adresse:
oehole@hotmail.com

Nye medlemmer siden sist

Siden matrikkelen ble sendt ut før jul, er det registrert 178 nye medlemmer fram til 10. januar. Vi ønsker hver og en velkommen som medlem. Nedenfor finner du lista, sortert etter postnummer.

6563 00 Brahtz Annelise
Vejlebrovej 80, 1th. DK 2635, Ishøj,
DANMARK 43 73 34 96

6590 10 Larsen Flemming Damgaard
Hyllingeparken 15 A DK
4070 Kirke Hyllinge DANMARK

6509 00 Treles Lisbeth Zetlitz gate 1
0165 OSLO

6613 20 Grimstad Mona
Wesselsgate 1 0165 OSLO
22 11 41 70

6497 00 Reinholt Sissel
Nordbygt. 3 0187 OSLO 22 17 37 19

6543 00 Ødegaard Jan Chr.
Parkveien 64, leil 1132 0254 OSLO
22 55 07 42

6414 00 Assev Jan
Tidemandsgate 24 A 0260 OSLO
22 44 01 36

6612 00 Mjelde Johannes
Prinsessealleen 15 0275 OSLO
22 43 05 59

6540 00 Kvamme Wenche
Industrigaten 65 B 0357 OSLO
22 59 14 80

6558 14 Von Hirsch Johan Lidvig
Valkyriegate 5 0366 OSLO

6444 14 Borgen Sjur
Skøyensvingen 18 0375 OSLO
22 52 13 57

6557 14 Semb Bodil Juliane
Nordheimsbakken 27 0378 OSLO
22 14 16 39

6505 00 Tømte Olav Tormod
Sandakerveien 48 A 0477 OSLO
22 22 24 96

6518 14 Lund Henning
Kastanjeveien 2 B 0487 OSLO
22 15 45 52

6479 00 Støback Kjetil
Dælenggata 29 0567 OSLO
22 37 12 18

6588 14 Granlund Bjørn
Vålerenggata 56 0658 OSLO
22 68 34 05

6475 00 Vestreng Henry
Tittutveien 4 0668 OSLO
22 64 05 30

6506 14 Haakonsen Ellen Marie
Rugveien 40 0679 OSLO
22 26 64 27

6386 00 Larsen Anne Margrete
Damfare 50 0682 OSLO
22 26 23 56

6551 14 Isaksen Per Maridalsveien
256 B 0872 OSLO 22 23 95 69

6625 00 Meyer Knut Flaengrenda 2a
0953 OSLO 22 16 78 19

6477 14 Berger Gunnar Lindeberg-
veien 81 E 1069 OSLO 22 30 02 80

6592 00 Sorknes Anne Kari Starveien 14 B 1088 OSLO 22 10 37 17	6549 14 Pedersen Øistein Sagstuveien 39 E 1405 LANGHUS 64 86 62 15	2020 SKEDSMOKORSET 63 87 85 46
6516 14 Selvaag Svend-Erik Langbølgen 4 1150 OSLO 22 74 34 31	6523 00 Larssen Gudmund Brages vei 5 C 1412 SOFIEMYR 66 80 21 90	6508 14 Bøhn Halfdan Dragvold Gård 2040 KLØFTA 63 97 33 61
6534 00 Gulbrandsen Gunnar Granittveien 3 1158 OSLO 22 74 61 22	6441 00 Egeland Thorleif Myrvollveien 26 B 1415 OPPEGÅRD 66 99 31 41	6480 00 Koppang Bjørn Ivar Li 2050 JESSHEIM 63 97 58 59
6492 00 Evensen Ottar Tiriltunga 142 1259 OSLO 22 75 05 22	6455 00 Pedersen Terje Horgenveien 8 1415 OPPEGÅRD 66 99 33 91	6501 14 Aastorp Thor Sundbyjordet 8 2050 JESSHEIM 63 97 08 01
6630 14 Bakke Arne-Erik Lofsrudhøgda 17 D 1281 OSLO 22 75 17 13	6527 14 Wærnes Werner Høybråten 1458 FJELLSTRAND 66 91 84 05	6589 00 Nilsen Einar Postboks 154 2151 ÅRNES 63 90 98 64
6561 00 Schinstad Dag Presteveien 40 B 1300 SANDVIKA 67 54 74 77	6568 00 Reimertz John G. Vangsveien 9 1470 LØRENSKOG 67 90 58 80	6596 00 Græsli Jon Anders Holsetgaten 19 2300 HAMAR 62 52 63 32
6606 00 Eri Jan Reverudåsen 55 A 1312 SLEPENDEN 92 21 92 00	6500 00 Eidissen Per Olav Nedre Nygård 14 1482 NITTEDAL 67 07 12 47	6580 00 Bjerke Odd Vågsmyr Skogveien 4 2312 OTTESTAD 62 57 85 53
6616 00 Helland Bjarne Øverbergveien 31 A 1315 NESØYA 66 84 92 27	6591 00 Klatran Hanne Høgdaveien 22 A 1482 NITTEDAL 67 07 02 19	6541 00 Syversen Terje Vestberg 2350 NES PÅ HEDMARK 62 35 30 11
6565 14 Mathisen Petter Skogveien 106 1320 STABEKK 67 53 03 59	6453 00 Larsen Dagfinn Ugelstad Lundeby 1640 RÅDE 69 28 11 16	6533 00 Steivang Torill Hokstad 2560 ALVDAL 62 48 76 13
6603 00 Hilden Synnøve Fagertunveien 157 1342 JAR 67 14 53 49	6614 00 Pedersen Svein Erik Tiurveien 6 1640 RÅDE 69 28 44 13	6619 00 Apalvik Kjell Gunnar Sigrid Undsetsvei 14 2600 LILLEHAMMER 61 25 29 40
6447 00 Olsen Bengt Gartnerveien 10 1360 NESBRU 66 98 09 87	6532 00 Johannesen Pål Brattnerterr. 9 1785 HALDEN 69 19 23 24	6627 00 Haugen John A. Furuveien 12 2830 RAUFOSS 61 19 13 94
6544 14 Nylund Sigmund Måsankroken 8 B 1370 ASKER 66 90 66 48	6601 00 Fohlin Bjørg Skoleveien 18 B 2000 LILLESTRØM 63 83 94 56	6581 00 Sundhaugen Trond 2850 LENA 61 16 10 54
6471 00 Mørck Vidar Leikvollen 4 B 1400 SKI	6595 00 Sjøvik Arne Bassengvegen 2 C 2006 LØVENSTAD 63 83 41 60	6605 00 Karlsen Kjell Sletta 2850 LENA 61 16 14 03
6547 00 Holst Hogne Sandertunet 89 1400 SKI 64 87 28 25	6440 00 Punsvik Magnus Trondheimsveien 122	6510 00 Opsahl Marit Live Buskerudv. 133 3027 DRAMMEN 32 82 08 05
		6584 00 Auke Morthen Riskestien 30 3032 DRAMMEN

6559 00 Bøe Bodil Nedre Liavei 56 3080 HOLMESTRAND 33 05 58 63	6586 00 Braadland Trond Reidar Steinlivn. 12 3500 HØNEFOSS 32 11 03 15	6502 00 Haugland Stein Owe Øksnevad Ring 18 4062 KLEPP STASJON 51 42 43 82
6484 16 Johannessen Morten Saxildsgate 18 3117 TØNSBERG 33 31 77 14	6611 00 Thrane Anne - Lill Begnaveien 8 3500 HØNEFOSS	6609 13 Neverdahl Jarle Steinhagen 4100 JØRPELAND 51 74 78 35
6535 16 Aronsen Arne Torødveien 54 3135 TORØD 33 38 41 87	6488 00 Røraas Olav Tislegårdv. 27 3600 KONGSBERG 32 73 55 75	6599 00 Paulsen Eva Songe Postboks 118 4230 SAND 52 79 78 81
6456 16 Nilsen Sebjørn Vestrevei 9 3150 TOLVSRØD 33 32 54 83	6545 00 Haraldsen Jan-Erik Langerødvn.175 3711 SKIEN 35 50 03 16	6481 17 Gismarvik Tor Askehagen 18 4250 KOPERVIK 52 85 18 81
6483 16 Holm Geir * Marihøneveien 48 3173 VEAR 33 33 29 28	6487 00 Skilbred Gregorius Frognerlia 37 3715 SKIEN 35 52 01 09	6576 00 Byrkjedal Inge Byrkjedal 4335 DIRDAL 51 61 62 39
6511 16 Hammerstad Grethe Prestegata 19 3181 HORTEN 33 04 58 64	6517 00 Isaksen Kyrre Nordtug Linneaveien 4 3735 SKIEN 35 59 75 99	6495 13 Høyland Arvid Bjarne Ualand 4393 UALAND 51 40 07 05
6420 00 Melandsør Osvald Beverstien 11 3188 HORTEN 33 04 20 56	6482 00 Gjærum Paul Olav Strandveien 6 D 3736 SKIEN 35 53 71 55	6578 19 Sølvberg Helge A. Breimyråsen 20 4628 KRISTIANSAND S 38 03 26 33
6485 16 Holhjem Bjarne Sandarveien 12 B 3215 SANDEFJORD 33 46 62 68	6507 00 Baltzersen Hallstein 3760 NESLANDSVATN 35 99 44 27	6550 19 Tangstad Sigurd Gimleveien 46 4630 KRISTIANSAND S 38 09 02 79
6536 16 Gulli Astrid Thornæs 3240 ANDEBU 33 44 31 33	6538 00 Bizzozero Lennart Zetlitzveien 12 4017 STAVANGER 51 88 36 93	6587 18 Longnes Carl A. Ribe 4770 HØVÅG 37 27 41 68
6579 00 Andersen Bjørn Olav Frankensdals gt. 16 3262 LARVIK 33 18 35 79	6498 00 Endresen Per Vølstdav. 59 4025 STAVANGER 51 56 68 54	6635 00 Kristiansen Ada Toppen 3 4800 ARENDAL 37 01 59 20
6620 00 Skretteberg Geir Snarumsveien 3370 VIKERSUND	6521 13 Tunglund Ingeborg Drønen Hinnatunet 22 4030 HINNA 51 68 55 63	6529 18 Thorsen Jørgen Tøger Alvika 4815 SALTRØD 37 03 04 06
6573 00 Andersen Håkon Mølleveien 26 3440 RØYKEN 31 28 63 23	6624 13 Grøntvedt Jan Helge Dr.Martha Persensgate 17 4030 HINNA 51 88 11 82	6608 00 Lyngmyr Harald Gabriel Scottsv. 14 B 4818 FÆRVIK 37 08 64 46
6461 14 Strømsøe Reidar Arne Gartnervn. 29 3478 NÆRSNES 31 28 08 83	6539 13 Frick Jan Olsokveien 10 4046 HAFRSFJORD	6493 00 Setane Paul-Willy Haugsjåsund 4860 TREUNGEN 90 99 36 77
6515 00 Eriksen Tale Marie Stokstad Jordet 16 3480 FILTVET 71 21 05 69	6531 13 Hansen Tom Erik Smørblomstv. 84 4056 TANANGER 51 69 84 20	

6604 00 Jarane Tom
Turenemansvei 45
5033 FYLLINGSDALEN
55 16 26 23

6519 10 Evensen Thorolf St.
Sunnivasvei 90
5037 SOLHEIMSVIKEN
55 29 54 20

6570 10 Svarstad Eli
Nordåsbroten 117
5046 RÅDAL 55 13 86 14

6435 10 Moen Merete
Kismulveien 58
5210 KALANDSEIDET
55 11 91 31

6569 10 Askeland Kjell
Postboks 148 5212 SØFTELAND
56 30 71 58

6610 10 Fjeld Hans Jørgen Fjell
5370 FJELL 56 31 10 38

6556 17 Brakedal Arnt
Saghaugen 16 A 5400 STORD
53 41 32 44

6520 13 Pettersen Øyvind Hersdal
Kringlehaug 24 5500 HAUGESUND
52 73 64 56

6526 17 Apeland Terje
Stjørdølaveien 5
5500 HAUGESUND 52 73 62 21

6542 17 Osmundsen Oscar
Grannesgate 5 5500 HAUGESUND
52 72 51 17

6512 17 Mathisen Lodvar Skare
5515 UTSIRA 52 74 92 50

6554 17 Eide Geir Kristian
Austbøveien 83
5542 KARMSUND 52 83 08 05

6629 00 Lunestad Fritjov
5610 ØYSTESE 56 55 50 74

6634 00 Andersen Øystein
Håvordsveien 3
5870 ØVRE ÅRDAL 57 66 21 35

6621 00 Nybø John Birger Ljosne
5890 LÆRDAL 57 66 91 35

6571 00 Garvik Bjørg
5966 EIVINDVIK

6463 15 Bjørdal Merete Nørvegjerdet
102 6009 ÅLESUND 70 13 85 23

6503 15 Fuglseth Knut
Fredsbergveien 19 6009 ÅLESUND
70 12 73 34

6617 15 Kvangarsnes Jogeir
Skåthaugskleiva 6010 ÅLESUND

6552 15 Breivik Noralv Urabakken
7 6017 ÅLESUND 70 14 18 76

6528 15 Valderhaug Aud Magnhild
Box 2088, Skarbøvik
6021 ÅLESUND 70 13 13 38

6607 15 Våagnes Asbjørn
Stadsneshaugane 37
6030 LANGEVÅG

6344 15 Alsaker Magnus
Lerkeveien 2 6150 ØRSTA
70 06 75 08

6564 15 Stave Geir Helge Nakkegata
6230 SYKKYLVEN 70 25 30 56

6537 15 Lid Daniel Steven
6240 SJØHOLT 71 27 05 55

6582 00 Vaslag Egil Lande
6240 SJØHOLT 70 27 03 47

6555 15 Pedersen Arne
6264 TENNFIJORD

6496 15 Aasen John A.
Dalsbygda 6320 ISFIJORDEN
71 22 54 99

6478 00 Nerland Bjørg
Bokfinkveien 31 6400 MOLDE
71 21 12 26

6489 15 Fagerlie Torleiv Lars
Guttormsens gate 56
6500 KRISTIANSUND N
71 67 66 28

6490 15 Staff Per Bølgebakken 11
6500 KRISTIANSUND N
71 67 53 84

6491 15 Bakken Vegard
Fløyveien 21
6500 KRISTIANSUND N
71 67 19 64

6494 15 Nielsen Jan Postboks 10
6501 KRISTIANSUND N
71 67 09 95

6530 00 Stenseth Knut Vesten
6913 KALVÅG 57 79 22 48

6548 12 Rian Harald
Havsteinbakken 16
7021 TRONDHEIM 73 93 89 66

6525 12 Gjervan Kari Bostadveien 11
7031 TRONDHEIM 73 94 13 59

6553 00 Ormbostad Henrik Herman
Krag's veg 23-24 7035 TRONDHEIM
77 88 70 03

6524 00 Mikalsen Olaf-Leon
Blaklieggen 7 7036 TRONDHEIM
73 96 85 47

6560 00 Grønnesby Geir Søndre
Risvolltun 6 A 7036 TRONDHEIM
73 96 44 99

6615 12 Moe Torfinn Utleirtunet 1
A 7036 TRONDHEIM 94 21 95 93

6469 00 Johnsen Steinar
Stallmestervegen 2 B
7046 TRONDHEIM 73 91 76 69

6622 00 Rønningen Lars
Askeladdveien 21B 7053 RANHEIM
73 57 35 62

6562 00 Sundset Bjørn
Jakobsliveien 86 7058 JAKOBSLI
73 90 14 37

6499 12 Wemundstad Stig
Vollaveien 3 7125 VANVIKAN
74 85 63 51

6618 00 Øye Ronny Tingvollen 8D
7130 BREKSTAD 72 52 38 04

6572 12 Henriksen Tøre Øvre
Rømmeshakken 34
7300 ORKANGER 72 48 13 77

6575 00 Strømsnes Einar Jan
Granholtveien 4 7560 VIKHAMAR
73 97 69 70

6632 00 Ludwigsen Sverre Geir
Saxe Viks Veg 6
7562 HUNDHAMAREN
73 97 78 85

6628 20 Aksnes Ketil
Lundskammen 10 7650 VERDAL
74 07 65 35

6585 00 Marø Helge Lensmyra
7672 RØRA 74 15 49 89

6294 20 Lænn Jens Kvamstrøa 21
7700 STEINKJER 74 16 13 71

6631 20 Aarsand Jahn Arne Årholt
7700 STEINKJER 74 14 42 49

6486 11 Beøy Brith-Rita Dahlmo
Hålogalandsgate 114 C 8003 BODØ

6623 11 Frysjøenden Geir
Bankgata 31 8005 BODØ
75 52 04 97

6600 00 Haugarne Gudleik
Reinslettveien 50 C 8009 BODØ
75 52 31 93

6626 11 Hauglid Valter
Reitvollveien 9 8200 FAUSKE

6597 00 Lorentzen Roald
Sykehusveien 12 8201 FAUSKE
75 64 67 40

6574 00 Ebeltoft Bent
Ripsbærveien 3
8450 STOKMARKNES 76 15 24 97

6633 00 Bjugn Odd Håkon
Gimstad 8470 BØ I VESTERÅLEN
76 13 57 33

6464 00 Jenssen Ørnulf Heitmann
Korallveien 29
8520 ANKENESSTRAND
76 95 70 94

6594 00 Kristensen Svein Kristian
Fjordveien 130 8522 BEISFJORD
76 95 42 13

6567 00 Restad Mona Engveien 9 B
8613 SELFORS 75 13 30 74

6522 00 Søfting Roy
Spellmannsveien 2 8662 HALSØY
75 17 30 46

6583 00 Ruderaas Norvald
Vikaveien 4 8860 TJØTTA
75 04 63 66

6598 00 Bårdgård Anna-Lisa Bardal
8890 LEIRFJORD 75 04 87 18

6602 00 Nordheim Bjørnar
01. Fredheim 8890 LEIRFJORD
75 04 83 18

6513 00 Pedersen Wiggo
Knausen 173 9018 TROMSØ
77 67 42 35

6347 00 Jørgensen Synnøve
Malmveien 96
9022 KROKELVDALEN
77 63 19 26

6514 00 Sandbakk Bjørn Erik
Planetvegen 6 9024 TOMASJORD
77 61 14 70

6566 00 Svendsen Jonny Evjenveien
169 A 9024 TOMASJORD
77 63 04 99

6577 00 Eldjarn Gunnar Håkøybotn
9105 EIDKJOSEN 77 69 53 36

6546 00 Grøttem Roy Sæter
9436 KONGSVIK 76 93 73 06

6504 00 Johansen Ernst Milveien 3
9610 RYPEFJORD 78 41 83 89

Kroppskultur for PC-nerder

Vi klipper fra plakat laget av Norsk Fysioterapeuters Forbund i samarbeidet med IBM

Når du tilbringer mesteparten av dagen foran en PC, kan det være greit å ta noen forholdsregler mot å ende opp som en geléklump før russetiden. Her er seks tips som stimulerer en flott fysikk uten å gi sjenerende svettelukt.

1. Legg inn pauser mens modemmet likevel somler med grafikken. Mens du venter, kan du f.eks plyndre kjøleskapet eller plage naboens katt. På late dager kan du nøye deg med å finne opp nye sittestillinger.

2. Demonstrer handlekraft og viljestyrke ved av og til å snu deg bort fra skjermen. For høyt eller feil plasserte skjermer skaper skjevheter i skjelettet som tar seg dårlig ut på stranden.

3. Slå hardt ned på forstyrende lys og reflekser. Foruten å påføre deg høye

utgifter til solbriller kan slikt sabotere en ellers perfekt virkelighetsflukt, selv om spillet har aldri så heftig grafikk.

4. Ikke overtren armene. Skyv tastatur inn fra bordkanten, ha musen liggende tett inntil tastaturet og la underarmen hvile nonchalant på skrivebordet.

5. Tren deg opp til å skyte like godt med begge hender. Bruker du vekselvis høyre og venstre hånd på musen, og attpåtil varierer med bruk av F-taster, kan du virkelig imponere i sosiale sammenhenger.

6. Prøv for moro skyld å være sammen med levende mennesker innimellom. De har som regel lavere intelligens enn PC-en, men til gjengjeld er designen ofte penere. [nerd - intelligent, men ensopret person.

Returadresse:

DIS-Norge,
Postboks 146 Manglerud
0612 Oslo

DIS-arrangementer Norge rundt

Arrangementsoversikten nedenfor er basert på lokallagenes planer og andre arrangementer som kan være relevante for slektforskere som bruker data i sitt arbeid. Arrangementsoversikten ajourføres av Alf Christophersen, alf.christophersen@basalmed.uio.no. Se også WEB-sidene.

MØTER VÅREN 1997

MARS

- **3. mars**, kl. 1830, Vidar Øverlie, Tornefjellvn. 2, Tananger
Møte i DIS-Rogalands Nett-brukergruppe
- **5. mars**, kl. 1900-2100, Byhallen Informasjonssenter, Kristiansand
DIS-Vest-Agder. Åpent medlemsmøte:
Informasjon av Agder Historielag,
Demonstrasjon av slektsprogram
- **6. mars**, kl. 1830, Jåtten bydelshus, Heddeveien 141, Gausel, Stavanger,
DIS-Rogaland medlemsmøte. Tema:
Personnavn tradisjoner ved Inge Særheim
- **8. mars**, Molde
Medlemsmøte i DIS-Møre og Romsdal
- **8. mars**, Molde
Årsmøte i DIS-Møre og Romsdal
- **10. mars**, kl. 1900, Haugesund
Folkebibliotek, Haugesund
DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte.
Tema: Orientering om bibliotekets tilbud til slektsgranskere samt praktisk hjelp med å finne fram i tilgjengelige kilder.
- **11. mars**, kl. 1830, Eik Lærershøgskole
DIS-Vestfolds arrangerer Årsmøte. Tema:
Aktuell programvare, hjemmeside og slektsprat.
- **11. mars**, kl. 1830, Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Sandnes
DIS-Rogaland Family Tree Maker-brukergruppe møte
- **13. mars**, kl. 1800, Oslo, Riksarkivets kantine
DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte.
Tema: Årsmøte. Etter avslutning av årsmøtet blir det avholdt ordinært medlemsmøte. Vi regner da med at vi får tid til litt "slektsprat" og å utveksle erfaringer!
- **15. mars**, kl. 1100, Sunnmøre Museum, Ålesund
DIS-Norges årsmøte
- **17. mars**, kl. 1900, Baptistkirken, Arendal,
Medlemsmøte i DIS-Aust-Agder:
Møte med en bygdebokforfatter.
- **18. mars**, kl. 1900
DIS-Vestfold brukergruppe for Brothers Keeper. Kontaktperson: Frank Nordberg telf. 33 33 71 89.

APRIL

- **5. april**, kl. 1030-1500, Jåtten bydelshus, Heddeveien 141, Gausel, Stavanger

DIS-Rogaland arrangerer åpent møte med demonstrasjon av slektsprogrammer

- **8. april**, kl. 1830, Eik Lærershøgskole
DIS-Vestfolds arrangerer medlemsmøte.
Nyhetskonferanser på Internet.
Bruk av Free Agent.
- **9. april**, kl. 1900-2100, Byhallen Informasjonssenter, Kristiansand
DIS-Vest-Agder. Åpent medlemsmøte:
Informasjon om aktiviteten i DIS-Rogaland og DIS-Aust-Agder
- **14. april**, kl. 1900, Havnaberg Eldresenter, Haugesund
DIS-Haugaland arrangerer møte. Tema: Hans Storhaug fra Utvandrersenteret i Stavanger orienterer om senterets tilbud til slektsgranskere.
- **15. april**, kl. 1900
DIS-Vestfold brukergruppe for Brothers Keeper. Kontaktperson: Frank Nordberg telf. 33 33 71 89.
- **15. april**, kl. 1830, Sivilforsvarsskolen, Vagleleiren, Sandnes
DIS-Rogaland Family Tree Maker-brukergruppe møte
- **21. april**, kl. 1900, Aust-Agder arkivet, Arendal
DIS-Aust-Agder besøker Aust-Agder Arkivet.

MAI

- **6. mai**, kl. 1830, Eik Lærershøgskole
DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte.
Tema: Internetconsult v. Morten Snørvold snakker om Internet, web-sider og andre muligheter.
- **12. mai**, kl. 1900, Dokken Museum, Haugesund
DIS-Haugaland arrangerer møte. Planlagt tema: Omvisning i Dokken museum og orientering om levevilkår i gamle Haugesund
- **20. mai**, kl. 1900
DIS-Vestfolds brukergruppe for Brothers Keeper. Kontaktperson: Frank Nordberg telf. 33 33 71 89.
- **22. mai**, kl. 1830, Jåtten bydelshus, Heddev. 141, Gausel, Stavanger
DIR-Rogaland arrangerer medlemsmøte.
Tema: "Skriving av gards og ættesoge - kan EDB hjelpe?" ved Jørg Eirik Waula.
- **26. mai**, kl. 1900, Baptistkirken, Arendal
DIS-Aust-Agder, «Vi ser tilbake og fremover»
- **Dato/tid ikke fastlagt**. DIS-Vest-Agder.
Kurs i slektsgranskning (i samarbeid med Statsarkivet eller Folkeuniversitetet?)
- **Lørdag** (dato ikke fastsatt), kl. 1000-1400,

DIS-Vest-Agder.

Åpent slektsforum! Slektsregistrering og data (demonstrasjon av ulike slektshistorieprogrammer), Agder historielag. Internet og slektsgranskning, Statsarkivet som kildeleverandør, Biblioteket som kildeleverandør, Andre alternative samarbeidspartnere.

JUNI

- **4. juni**, kl. 1900-2100, Byhallen Informasjonssenter, Kristiansand, Onsdag
DIS-Vest-Agder. Åpent medlemsmøte:
Møteprogram ikke fastsatt

Foto forside:

Kulturminneåret 1997 ble åpnet i januar Ålesund. Til stede var kulturminister Turid Birkeland og miljøvernminister Thorbjørn Berntzen. Kulturminneåret er en nasjonal markering for å skape større forståelse for våre kulturminner, d.v.s. alle spor etter menneskelig liv og virke opp gjennom tidene. Slektsgranskning må vel også være en del av denne satsingen. Markeringen i Ålesund fokuserte sterkt på det nye Fiskerimuseet som ble åpnet denne dagen. Museet holder til i en gammel fiskebu som skulle rives, Holmbua. Gjennom dugnad og samarbeid mellom museene og private og offentlige institusjoner er den forfallene bua nå restaurert. Bua ligger som et landemerke ved innsjøen til havna, og den vil nok bli et viktig symbol for byens egenart og næringsliv opp gjennom tidene, og for kystkulturere i det hele.

Sunnmøre museum, hvor årsmøte skal holdes, har vært en viktig samarbeidspartner under restaureringen. Sunnmøre museum er regionsmuseum, og ligger i det område som heter Borgundgavlen. Den består av en hovedbygning med oldsakssamling, et friluftsmuseum på 50 bygninger, en stor båtsamling og et Middelaldermuseum som ligger på det middelalderse stedet Borgundkaupangen.